

LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA ZA RIBIŠTVO
SAVINJSKE REGIJE

**STRATEGIJA LOKALNEGA RAZVOJA ZA
LOKALNO AKCIJSKO SKUPINO ZA RIBIŠTVO SAVINJSKE REGIJE**

iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo za programsko obdobje
2021–2027

Žalec, september 2023

KAZALO VSEBINE

1	Osebna izkaznica LASR	5
2	Povzetek SLR	6
3	Opredelitev območja in prebivalstva, zajetega v SLR	7
4	Analiza razvojnih potreb in potenciala območja LASR, vključno z analizo prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti	13
4.1	SWOT - analiza	13
4.2	Potrebe in potencial območja	14
5	Opis SLR, njenih ciljev in aktivnosti, vključno z določitvijo mejnikov in ciljnih vrednosti kazalnikov	17
5.1	Opis ciljev in aktivnosti SLR, vključno z določitvijo mejnikov in ciljnih vrednosti kazalnikov	20
5.2	Cilji za celinske LASR	21
5.3	Opis izvajanja operacij	25
5.4.1	Operacije preko javnega poziva	25
5.4.2	Operacije, katerih upravičenec je LASR	27
5.4.3	Operacije sodelovanja LASR	27
6	Opis postopka vključitve skupnosti v pripravo SLR	28
7	Opis sistema upravljanja LASR, vključno z upravljanjem, spremljanjem in vrednotenjem zmogljivosti LASR za izvajanje SLR	30
7.1	Opis postopka določitve vodilnega partnerja LASR in navedba kadrovske zmogljivosti, virov financiranja, izkušenj in znanj	30
7.2	Opis sistema spremljanja in vrednotenja SLR	32
7.3	Opis nalog, odgovornosti in postopkov sprejemanja odločitev posameznih organov LASR, ločeno za vse vrste operacij (javni poziv, operacije LASR, operacije sodelovanja)	33
7.4	Opis načina izbora, nalog in delovanja ocenjevalne komisije za izbor operacij	38
7.5	Opis upoštevanja zakona o integriteti/nasprotje interesov	39
8	Osnovni podatki o LASR in finančni načrt, vključno s finančno razdelitvijo po posameznih letih, vrstah podpor, ciljnih in aktivnosti – dodamo	40
9	Viri in literatura	43

KAZALO SLIK

Slika 3-1: Območje LASR Savinjske regije v okviru Slovenije.....7

KAZALO TABEL

Tabela 3-1: Tabela 3-2: Statistični podatki za Savinjsko regijo, vir: Statistični urad Republike Slovenije (SURS), 2023..... 8
Tabela 3-2: Podatki o gospodarskih subjektih s področja ribogojstva za Savinjsko regijo (šifra dejavnosti 03.220), vir: KGZS Kranj, spec. mag. Miha Štular, mag. zoot., sep 2023..... 11
Tabela 5-1: Cilji SLR, aktivnosti in izbira kazalnikov rezultata..... 24
Tabela 5-2: Kazalniki rezultata za sklad ESPRA..... 25

SEZNAM KRATIC

CLLD	Community Lead Local Development; lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost iz Uredbe 2021/1060/EU in ki ga podpira ESPRA
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
ESPRA	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo
EU	Evropska unija
LASR	(Lokalna akcijska skupina za ribištvo) Savinjske regije
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
NO	nadzorni odbor
NVO	nevladne organizacije
RS	Republika Slovenija
SLR	Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino za ribištvo iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo za programsko obdobje 2021–2027
UO	upravni odbor
Uredba	Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, v programskem obdobju 2021–2027 (Uradni list RS, št. 74/2023 z dne 7. 7. 2023)

1 Osebna izkaznica LASR

Ime LASR	Lokalna akcijska skupina za ribištvo Savinjske regije
Naslov LASR	Ulica heroja Staneta 3, 3310 Žalec
Elektronski naslov LASR	Info@rlas-savinjska.si
Varen elektronski naslov LASR	rlas-savinjska@vep.si
Spletna stran LASR	https://rlas-savinjska.si/
Vodilni partner LASR	Razvojna agencija Savinja, GIZ
Naslov vodilnega partnerja LASR	Ulica heroja Staneta 3, 3310 Žalec
Številka transakcijskegaračuna LASR	SI56 6100 0002 8289 815
Velikost območja LASR	2.301 km ²
Število prebivalcev LASR	258.360
Vključene občine (naštejte jih in navedite število)	31 občin: Mestna občina Celje, Mestna občina Velenje, Občina Braslovče, Občina Dobje, Občina Dobrna, Občina Gornji Grad, Občina Kozje, Občina Laško, Občina Ljubno, Občina Luče, Občina Mozirje, Občina Nazarje, Občina Podčetrtek, Občina Polzela, Občina Prebold, Občina Rečica ob Savinji, Občina Rogaška Slatina, Občina Rogatec, Občina Slovenske Konjice, Občina Solčava, Občina Šentjur, Občina Šmarje pri Jelšah, Občina Šmartno ob Paki, Občina Šoštanj, Občina Štore, Občina Tabor, Občina Vitanje, Občina Vojnik, Občina Vranksko, Občina Zreče, Občina Žalec
Ime sklada	Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo 2021–2027 – ESPRA 2021–2027

2 Povzetek SLR

Lokalna akcijska skupina za ribištvo Savinjske regije 2021-2027 (v nadaljevanju LASR Savinjske regije) je bila vzpostavljena na ustanovni skupščini 27. julija 2023 in vključuje območje 31 občin Savinjske regije: Celje, Velenje, Braslovče, Dobje, Dobrna, Gornji Grad, Kozje, Laško, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Rogaška Slatina, Rogatec, Slovenske Konjice, Solčava, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Vitanje, Vojnik, Vranksko, Zreče in Žalec. Vodilni partner je Razvojnna agencija Savinja.

Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino za ribištvo Savinjske regije (v nadaljevanju SLR) predstavlja pomemben strateški dokument za razvoj ribištva in akvakulture na območju Savinjske regije.

Namen priprave SLR je zagotavljanje dodatne spodbude lokalnega razvoja in finančnih sredstev za ohranjanje in celovit trajnostni razvoj ribištva in akvakulture. Cilji SLR so skladni z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi razvojnimi dokumenti, kar bo omogočilo doseganje povezanih učinkov na več področjih. SLR vsebuje tudi podroben finančni načrt, opis nalog organov LASR SR in opis meril ter postopkov izbora operacij. Opisan je tudi sistem spremljanja in vrednotenja SLR, ki bo omogočil LASR SR sprotno spremljanje doseganja ciljev SLR.

SLR se osredotoča na štiri cilje:

1. Razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz akvakulture.
2. Prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti s podporo krožnega gospodarstva in čiste energije.
3. Krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest.
4. Krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture.

Priprava SLR žal sovпада z obdobjem, ko so Savinjsko regijo prizadele hude poplave v mesecu avgustu 2023. Slednje so korenito spremenile pogoje za delovanje številnih pridelovalcev rib kot tudi ribiških družin. Ker so se slednji ukvarjali s sanacijo posledic poplav in eksistenčnimi vprašanji in novim izhodiščnim stanjem obstaja možnost, da SLR v tem trenutku ne pokriva v celosti dolgoročnih možnosti in razvojnih vprašanj, ki jih sklad omogoča z namenom doseganja ciljev programa ESPRA v programskem obdobju 2021 – 2027. Ne glede na to, SLR predvideva sodelovanje tudi z drugimi LASR, da bomo pridobili čim več primerov dobrih praks, povezovanje z različnimi deležniki, vključevanje lokalnih prebivalcev, podjetij, NVO in ostalega podpornega okolja.

Zavedamo se, da se ob upoštevanju tega dejstva, lahko SLR tudi nekoliko spreminja, kar se bo ugotavljalo in prilagajalo tekom izvajanja. Pri tem ostaja kot vodilo izboljšanje kakovosti ribištva in akvakulture na območju Savinjske regije.

3 Opredelitev območja in prebivalstva, zajetega v SLR

Savinjska regija je naravnogeografsko zelo raznolika. Obsega alpski svet Zgornje Savinjske doline in del Kamniško-Savinjskih Alp, Spodnjo Savinjsko dolino, Kozjansko gričevje ter Velenjsko kotlino. Leta 2021 je bila Savinjska regija z 2.301 km² četrta največja regija v Sloveniji: za jugovzhodno Slovenijo, Osrednjeslovensko in Goriško regijo.

Slika 3-1: Območje LASR Savinjske regije v okviru Slovenije

Lokalno partnerstvo oziroma Lokalna akcijska skupna (LAS) za ribištvo Savinjske regije se oblikuje in deluje na območju s skupnimi lokalnimi potrebami in izzivi in s skupnim ciljem uresničevanja lokalnih razvojnih potreb in doseganja zastavljenih ciljev, opredeljenih v Strategiji lokalnega razvoja (SLR). LAS za ribištvo (LASR) Savinjske regije tako sestavlja 31 občin: Braslovče, Celje, Dobje, Dobrna, Gornji Grad, Kozje, Laško, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Rogaška Slatina, Rogatec, Slovenske Konjice, Solčava, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Velenje, Vitanje, Vojnik, Vransko, Zreče in Žalec.

Na območju novonastale LASR Savinjske regije že 3. programsko obdobje deluje 5 lokalnih akcijskih skupin (LAS), ki imajo izkušnje z vodenjem in upravljanjem na področju podeželskih (EKSRP) in regionalnih (ESRR) skladov.

PODATKI ZA SAVINJSKO REGIJO	2014	2021
Površina (km ²) - 1. januar	2.384	2.301
Število prebivalcev - 1. januar	259.853	258.908
Gostota naseljenosti - 1. januar	109	112,5
Naravni prirast	263	-741
Skupni selitveni prirast (na 1.000 prebivalcev)	-1,8	2,1
Indeks staranja - 1. januar	113,5	133,5

Število učencev v osnovnih šolah	22.060	24.184
Število dijakov (po prebivališču)	10.043	9.371
Število študentov (po prebivališču)	10.700	9.252
Število diplomantov	2.319	2.033
Število delovno aktivnih prebivalcev (po delovnem mestu)	98.562	107.112
Število zaposlenih oseb (po delovnem mestu)	85.458	95.052
Stopnja delovne aktivnosti (%)	58,1	68,4
Stopnja anketne brezposelnosti (%)	11	4,6
Stopnja resne materialne in socialne prikrajšanosti (% oseb)	7	4,2
Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo (EUR)	1.421,22	1.774,30
Število podjetij	20.902	23.292
Število osebnih avtomobilov - 31. december	133.589	146.750
Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	291	343
Regionalni bruto domači proizvod (mio. EUR)	4.239	5.697
Število prihodov turistov	...	432.985
Število prenočitev turistov	...	1.381.850
Bruto dodana vrednost v kmetijskih dejavnostih (regija =100%)	2,7	2,3
Bruto dodana vrednost v industriji (regija =100%)	44,7	43,2

Tabela 3-1: Tabela 3-2: Statistični podatki za Savinjsko regijo, vir: Statistični urad Republike Slovenije (SURS), 2023.

Naslednja poglavja so bila povzeta po statističnih podatkih zbranih v »Regije v številkah - Statistični portret slovenskih regij«¹ in v »Savinjska regija - Slovenske regije in občine v številkah«².

PREBIVALSTVO

Število prebivalcev in gostota prebivalstva

V Savinjski statistični regiji je leta 2014 živel 13 % prebivalcev Slovenije (259.853), medtem ko je leta 2021 v njej živel 12 % prebivalcev Slovenije (258.908), s čimer se je uvrstila na tretje mesto za Osrednjeslovensko in Podravsko.

Leta 2021 je bila Savinjska regija s 112 prebivalci na km² med gosteje naseljenimi (povprečje za Slovenijo so bili 104 prebivalci na km²). Po statističnih podatkih iz leta 2021 je bila največja

¹ Statistični urad Republike Slovenije, Regije v številkah - Statistični portret slovenskih regij, <https://www.stat.si/dokument/8941/regije-v-stevilkah.pdf>

² Statistični urad Republike Slovenije, Savinjska regija - Slovenske regije in občine v številkah, <https://www.stat.si/obcine/sl/Region/Index/4>

občina Šentjur z 222 km², ki je obsegala kar desetino površine regije. Največ prebivalcev, 48.847, je sredi leta 2021 živel v občini Celje. Več jih je v Sloveniji živel le v občinah Koper, Kranj, Maribor in Ljubljana. Občina Celje je bila s 515 prebivalci na km² najgosteje naseljena občina v Savinjski regiji. Občina Solčava je bila s 526 prebivalci na 102 km² površine, tretja najmanjša občina v Sloveniji glede na število prebivalcev, prav tako nosi naziv najredkeje poseljene občine v Sloveniji, s 5 prebivalci na km².

Starostna struktura prebivalstva

Povprečna starost prebivalcev Slovenije v 2014 je bila 42,4 leta; v Savinjski statistični regiji je bila povprečna starost prebivalcev tako nižja od slovenskega povprečja (42,3). Medtem ko je leta 2021 bila povprečna starost prebivalcev regije enaka povprečni starosti prebivalcev celotne Slovenije: 43,8 leta. V letu 2014 je ta regija izstopala po najmanjšem deležu prebivalcev, starih nad 80 let (4,3 %). Naravni prirast je bil pozitiven (1 na 1.000 prebivalcev), selitveni prirast pa negativen (-1,8 na 1.000 prebivalcev); skupno se je število prebivalcev v 2014 zmanjšalo za 215. Prav tako je leta 2021 Savinjska regija izstopala po najmanjšem deležu prebivalcev, starih 80 let ali več (5,1 %). Naravni prirast je bil v Savinjski regiji, podobno kot v večini drugih, negativen (-2,9 na 1.000 prebivalcev), selitveni prirast pa pozitiven (2,1 na 1.000 prebivalcev). Priseljenih iz tujine je bilo leta 2021 12,7 na 1.000 prebivalcev, kar je regijo uvrstilo na tretje mesto, odseljenih v tujino pa 10,6 na 1.000 prebivalcev, kar je bila četrta najvišja vrednost.

Izobrazba

Leta 2021 je bilo na območju Savinjske regije za 8,78 % več učencev v osnovnih šolah, kot v letu 2014, medtem ko je število dijakov med letoma 2014 in 2021 upadlo za 6,69 %. Prav tako je med letoma 2014 in 2021 upadlo število študentov v Savinjski regiji, in to za 13,53 %. Leta 2014 je imelo višješolsko ali visokošolsko izobrazbo 22 % prebivalcev (25–64 let) Savinjske regije, kar je manj od povprečja v celotni Sloveniji (26 %). Kljub temu, da je bil odstotek višje-ali visokošolsko izobraženih v letu 2021 (21,8 %) nekoliko manjši od leta 2014, se je Savinjska regija v letu 2021 uvrstila med regije z večjim deležem študentov.

TRG DELA

Stopnja brezposelnosti in stopnja delovne aktivnosti

Leta 2014 je bila stopnja registrirane brezposelnosti v Savinjski regiji (13,9 %), kar je 0,8 odstotne točke nad slovenskim povprečjem (13,1 %), vendar se je od leta 2005 zvišala le za 1,2 odstotne točke, kar je bilo drugo najmanjše zvišanje med vsemi regijami. Za primerjavo je bila stopnja registrirane brezposelnosti v letu 2021 s 4,6 % malo pod slovenskim povprečjem (4,7 %).

Stopnja delovne aktivnosti v letu 2014 je bila 58,1 %. Do leta 2021 se je zvišala na 68,4 % in je bila v letu 2021 tako peta najvišja v državi in nad slovenskim povprečjem (66,7 %). Stopnja delovne aktivnosti v letu 2021 med moškimi (72,8-odstotna) je bila za 9,4 odstotne točke višja kot med ženskami (63,4-odstotna). Ta razlika je bila tretja najvišja na ravni regij. V letu 2021 je Savinjska spadala med regije z nižjim deležem delovnih migrantov. Med delovno aktivnimi prebivalci s stalnim prebivališčem v tej regiji jih je 20,5 % odhajalo na delo drugam, največ (59,7 %) v osrednjeslovensko.

GOSPODARSTVO

Povprečne mesečne neto plače in BDP

V 2014 je v Savinjski regiji delovalo 20.902 podjetij. Povprečna mesečna neto plača je bila za skoraj 65 EUR nižja od slovenskega povprečja; znašala je 941 EUR. Ta regija je v letu 2014 ustvarila skoraj 12 % nacionalnega BDP (in se s tem podatkom uvrstila na tretje mesto med statističnimi regijami). Skoraj 46 % regionalne bruto dodane vrednosti je bilo ustvarjene v dejavnosti industrija. V 2021 je v Savinjski regiji delovalo 23.292 podjetij; vsako je zaposlovalo povprečno 4,6 osebe. Povprečna mesečna neto plača v Savinjski regiji leta 2021 je bila druga najnižja in je znašala 1.161 EUR, kar je bilo približno 109 EUR manj od povprečja v celotni Sloveniji, a za 220 EUR več od leta 2014. Savinjska statistična regija je v 2021 ustvarila 10,9 % BDP-ja Slovenije in se s tem uvrstila na tretje mesto med statističnimi regijami. BDP na prebivalca je bil četrti najvišji v državi; znašal je 22.014 EUR in je bil za 11,1 % nižji od državnega povprečja.

Stopnja resne materialne in socialne prikrajšanosti

Stopnja resne materialne in socialne prikrajšanosti je bila v Savinjski regiji leta 2014 7-odstotna, medtem ko je v letu 2021 upadla na 4,2 %, a je še vedno bila najvišja v primerjavi z drugimi regijami. Resno materialno prikrajšane so osebe, katerih življenjski pogoji so močno omejeni zaradi omejenih finančnih virov gospodinjstva, in ne zaradi lastne izbire oz. navad. Stopnja tveganja revščine je bila leta 2021 v Savinjski regiji za 0,8 odstotne točke višja od povprečja Slovenije, bila je 12,5-odstotna.

TURIZEM

Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma Slovenijo deli na štiri makro destinacije. Savinjska regija se uvršča v dve, in sicer v makro destinacijo Alpska Slovenija in Termalna Panonska Slovenija. Strategija uvaja delitev na vodilne in druge destinacije, ki se med seboj razlikujejo glede na število nočitev. V regiji se nahaja deset vodilnih destinacij, in sicer Zgornja Savinjska dolina in Rogla – Pohorje v Alpiski Sloveniji ter Šoštanj/Topolšica in Velenje (Šaleška dolina), Laško, Celje, Podčetrtek, Rogaška Slatina in Dobrna v termalno Panonski Sloveniji, kjer se nahaja tudi druga destinacija – Žalec.

V Savinjski statistični regiji je bilo v letu 2014 turistom na voljo okoli 14.000 ležišč. V 2014 je bilo tukaj ustvarjenih skoraj 1,4 milijona turističnih prenočitev (tudi po vrednosti tega podatka je bila tretja med preostalimi regijami); 51 % turističnih prenočitev so ustvarili domači turisti, med tujimi turisti je bilo največ italijanskih turistov (19 %). Leta 2021 so našteali 432.985 prihodov turistov ali 10,8 % vseh in 1.381.850 njihovih prenočitev ali 12,3 % vseh v državi. Med turisti v tej regiji so prevladovali domači, prihodov tujih turistov je bilo za okoli četrtno.

Pandemija covid-19 je zamajala gospodarstvo regije tako na področju turizma in gostinstva kot tudi drugih, predvsem storitvenih dejavnosti. Okrevanje sektorjev in pa krepitev odpornosti panog bo eno ključnih področij, ki ga bo treba dodatno nasloviti.

KMETIJSTVO

Intenzivno kmetijstvo prevladuje v ravninskih delih Savinjske doline, medtem ko so bolj hribovita in manj dostopna območja večinoma porasla z gozdom oziroma so v zaraščanju. Za kmetijske dejavnosti v Sloveniji je značilno, da so manj produktivne od drugih dejavnosti, kar velja tudi za Savinjsko regijo. Čeprav sodi Savinjska regija v kmetijski dejavnosti med najbolj produktivne regije v Sloveniji, vseeno po produktivnosti zaostaja za drugimi dejavnostmi.

Zaradi nižje produktivnosti posledično kmetijska dejavnost v regijskem BDP predstavlja manjši delež (3,9 %), delež zaposlenih v kmetijstvu pa je 5 %.

AKVAKULTURA

Zap. št.	Savinjska dolina LAS	Št. aktivnih proizvajalcev oz. proiz., ki redno letno poročajo o količini na MKGP	Št. neaktivnih proizvajalcev oz. proiz., ki ne poročajo redno na MKGP / št. novoustanovljenih proizvajalcev	Količina pridelave v 2019 (v kg)	Količina pridelave v 2020 (v kg)	Količina pridelave v 2021 (v kg)	Količina pridelave v 2022 (v kg)
1	Sp. Savinjske doline (Žalec, Prebold, Polzela, Braslovče, Tabor, Vransko)	3	1	114.100	120.830	124.471	112.370
2	Obsotelje in Kozjansko (Šentjur, Rogaška Slatina, Šmarje pri Jelšah, Podčetrtek, Rogatec, Kozje, Bistrica ob Sotli, Dobje)	1	1	28.760	34.806	41.585	29.744
3	Zg. Savinjske in Šaleške doline (Gornji Grad, Ljubno ob Savinji, Luče, Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj, MO Velenje)	1	2	3.771	2.970	3.605	3.375
4	Raznolikost podeželja (MO Celje, Laško, Štore, Vojnik)	/	2	/	/	/	/
5	Od Pohorja do Bohorja (Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Zreče)	2	1	7.289	5.200	10.138	9.717
6	SKUPAJ	7	7	153.920	163.806	179.799	155.206

Tabela 3-2: Podatki o gospodarskih subjektih s področja ribogojstva za Savinjsko regijo (šifra dejavnosti 03.220), vir: KGZS Kranj, spec. mag. Miha Štular, mag. zoot., sep 2023.

Na območju Savinjske regije je skupaj registriranih 14 subjektov, ki se ukvarjajo z akvakulturo (šifra dejavnosti 03.220 - Gojenje sladkovodnih organizmov); od tega je 7 aktivnih proizvajalcev oziroma proizvajalcev, ki redno letno poročajo o količini na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) in 7 takšnih, ki so novoustanovljena podjetja in/ali podatki o ribogojstvu zanje še ne obstajajo, ali pa nimajo lastne pridelave oziroma ne poročajo redno. Največ gospodarskih subjektov s področja ribogojstva, ki redno poročajo na MKGP, je registriranih na območju LAS Spodnje Savinjske doline.

Skupno je količina pridelave rib (v kg) na osnovni javno dostopnih podatkov iz registra MKGP, ki nam jih je posredoval svetovalec specialist za akvakulturo iz Kmetijsko gozdarskega zavoda (KGZS) Kranj, med leti 2019 in 2022 nihala; najmanjša količina pridelave je bila tako zabeležena v letu 2019 (153.920 kg), medtem ko je bila največja količina pridelave zabeležena v letu 2021 (179.799 kg).

Po Uredbi o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, v programskem obdobju 2021–2027, LASR Savinjske regije, ki deluje na območju sladkovodne akvakulture, izpolnjuje pogoje za oblikovanje območja in delovanja LASR. Skupna količina proizvodnje akvakulture, namenjene za prehrano ljudi na območju LASR Savinjske dosega najmanj 50 ton, pri čemer je upoštevana povprečna proizvodnja v koledarskem letu 2021. Na območju LASR Savinjske regije so najmanj štirje registrirani delujoči gospodarski subjekti, ki se ukvarjajo z vzrejo sladkovodnih organizmov, namenjenih za prehrano ljudi.

4 Analiza razvojnih potreb in potenciala območja LASR, vključno z analizo prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti

Analiza razvojnih potreb in možnosti izhaja iz identificiranih primerjalnih prednosti zadevnega območja oz. specializacije območja, upoštevanja zunanjih, globalnih dejavnikov ter zavedanja realnega finančnega okvirja za izvedbo intervencij. Glede na te iztočnice so podani razvojne potrebe in potenciali zadevnega območja občin Savinjske regije. Pri analizi razvojnih potreb smo smiselno uporabili obstoječe dokumente, ki imajo podobne analize že vključene. Podatki pa so dopolnjeni tudi s pomočjo povratnih informacij, ki smo jih pridobili na delovnih sestankih in preko projektnih predlogov, ki so jih člani sporočali preko vprašalnika.

4.1 SWOT - analiza

SWOT analiza je bila torej narejena na podlagi drugih strateških dokumentov za dano območje, s pomočjo vprašalnikov oziroma projektnih predlogov članov LASR Savinjske regije in druge zainteresirane javnosti ter na podlagi treh delavnic, ki jih je LASR Savinjske regije organiziral za potrebe SLR.

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - interes deležnikov Savinjske regije za povezovanje in sodelovanje, - odličen, logistično lahko dostopen položaj destinacije, na tranzitni točki, z ugodno geografsko lego, - možnost nadgradnje trajnostnega turizma, - potencial kmetij za turistično dejavnost, z avtentično ponudbo, - odlično izhodišče za številne zunanje aktivnosti, - vzpostavljena partnerstva javnih in gospodarskih institucij ter izkušnost različnih partnerjev v projektih, - dobra pokritost območja z odprtim širokopasovnim omrežjem s fiksno telekomunikacijsko infrastrukturo, - razvoj energetske infrastrukture (oskrba z elektriko, zemeljskim plinom, nafto in naftnimi derivati, toploto, obnovljivimi in drugimi viri energije), - območje NATURA 2000 in lokalni zdravilni faktorji, - naravna dediščina in naravne danosti - zgodovinska in kulturna dediščina v kreiranih doživetjih in potencial za nadgradnjo, - izgradnja novih in obnova obstoječih objektov vodne infrastrukture, pestra pokrajina – ravnina, hribi, vodotoki – vodni viri, - razvito delovanje izobraževalnih institucij in institucij usposabljanja, 	<ul style="list-style-type: none"> - razdrobljenost lokalne ponudbe, - slaba dostopnost naravne in kulturne dediščine z javnim prevozom, - nepovezanost ključnih deležnikov v skupni turistični ponudbi in skupni promociji, - nezadostno razvita dopolnilna ponudba, slaba označenost, - slabo povezovanje podjetij v partnerska združenja, tudi nezadostna komunikacija podjetij s podpornim okoljem, - nujno potrebno boljše sodelovanje javnega sektorja in gospodarstva na lokalni in regijski ravni, - nizki finančni vložki za razvoj in promocijo akvakulture, - necelovita infrastrukturna opremljenost, dotrajanost infrastrukture, neurejen dostop do manj poznanih turistično zelo zanimivih točk, za izjemna doživetja. - degradiranost in onesnaženost določenih območij, - pomanjkljivo oz. nezadostno upravljanje z zavarovanimi območji z naravovarstvenim statusom, - večja prometna obremenitev, več izpustov toplogrednih plinov, - trend praznjenja podeželskih območij, staranje prebivalstva na podeželju, - slaba izobrazbena in starostna struktura na podeželju, - visoka dnevna delovna migracija v

<p>ugodna izobrazbena struktura prebivalstva, usmerjenost izobraževanja v trajnostno delovanje- (vrtci, šole, gospodarski subjekti),</p> <ul style="list-style-type: none"> - številni ribniki in umetne zajezitve predstavljajo ugodno možnost za razvoj ribogojstva, - pestrost rastlinskih in živalskih vrst (obstoj različnih ribjih vrst) - Izkušeni lokalni ribiči, - razvita ribiška tradicija. 	<p>urbana središča, beg možganov,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomanjkanje visoko tehnološkega, informacijskega in managerskega znanja, - konkurenca tujih ribjih proizvodov, - pomanjkanje tržne infrastrukture za distribucijo ribjih proizvodov.
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - povezovanje deležnikov celotne Savinjske regije in Slovenije v skupno sodelovanje, - ugodna razvitost različnih področij (kmetijstvo, podjetništvo, prostočasne dejavnosti, društvene dejavnosti) in priložnosti za povezavo, večji izkoristek le-teh, - razvoj ribiškega turizma, - dvig kakovosti storitev, - priložnost za zaposljivosti visoko izobraževanega kadra, mladih, - izkoriščanje trendov glede samooskrbe in lokalne trajnostne pridelave, - povečan trend priseljevanja iz večjih urbanih središč, - visoka stopnja ohranjenega okolja in narave, - pogoji za izkoriščanje obnovljivih virov energije, - interes podjetnikov, kmetov za nadgradnjo v turistične kmetije, - poenotenje obstoječe signalizacije, - zeleno, zdravo okolje- priložnost za alternativne oblike (ne)formalnega izobraževanja, butičnih dogodkov, - razvoj lokalne samooskrbne prehranske verige, - razvoj trajnostnega in vzdržnega ribištva v celotni regiji. 	<ul style="list-style-type: none"> - nizka finančna sredstva za podporo razvojnih nalog občine in zasebnih ponudnikov, za razvoj ribiške infrastrukture in ponudbe, - neprivlačno delovno okolje za mlade (pomanjkanje delovnih mest, neprivlačnost družbenega okolja, stanovanjska problematika), - naraščajoča obremenjenost okolja, - toga zakonodaja in prestroga kmetijska politika z vidika razvoja dopolnilnih dejavnosti ter z vidika ohranjanja malih kmetij, - krčenje javnih storitev na podeželju in s tem slabšanje dostopnosti storitev za podeželsko prebivalstvo, - naravne nesreče, poplave in premajhna protipoplavna varnost, plazovitost, vodna erozija.

Vir: Podatki glede na izvedene delavnice, vključitev javnosti, glede na prejete projektne predloge, vključitev strokovnega mnenja, 2023.

4.2 Potrebe in potencial območja

Skozi SWOT analizo in usmeritev območnih, regionalnih in nacionalnih razvojnih dokumentov so bile identificirane ključne razvojne potrebe območja LASR Savinjske regije. Po podrobnejši analizi pa so bila za boljšo strukturiranost SLR in usklajenost z merljivimi kazalniki rezultata iz Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v programskem obdobju 2021-2027:

Razvojna potreba 1: Oblikovanje podpornega okolja in nadgradnja obstoječih dejavnosti akvakulture s poudarkom na vzpostavljanju delovnih mest

Celotna Savinjska regija zaznava veliko potrebo in potencial za razvoj podjetništva na področju akvakulture/ribištva, gastronomije in turizma. Poznana je po svoji bogati kulturni in naravni dediščini ter pestrih dejavnostih na prostem, kar ustvarja odlično izhodišče za razvoj turističnih dejavnosti. Hkrati so glavne prednosti območja dobra logistična lega ter razvito delovanje izobraževalnih institucij in institucij usposabljanja. Ovire, ki jih zaznavamo izhajajo predvsem iz nepovezanosti ključnih deležnikov pri skupni promociji, potrebnega boljšega sodelovanja javnega sektorja in gospodarstva na lokalni in regijski ravni, trenda praznjenja podeželskih območij, staranja prebivalstva na podeželju ter pomanjkanja visoko tehnološkega, informacijskega in managerskega znanja. Tako za zagotavljanje razvoja ribištva na območju obstaja interes in potreba po oblikovanju podpornega okolja in obstoječih dejavnosti akvakulture s poudarkom na vzpostavljanju delovnih mest ter privlačnega delovnega okolja za mlade.

Program CLLD je priložnost za promocijo sektorja akvakulture/ribištva in izobraževanja o in v sektorju in s tem za ohranjanje in odpiranje novih delovnih mest, širjenje sektorja, uvajanje novih proizvodov in storitev. Je priložnost za povezovanje sektorja z ostalimi dejavniki v turizmu in gastronomiji ter določanje skupnih razvojnih strategij in ciljev, ukrepov in pravil za doseganje odgovorne ter trajnostne rabe vodnih in obvodnih ekosistemov.

Razvojna potreba 2: Strokovno in celovito naslavljanje gospodarskih, socialnih in okoljskih izzivov akvakulture

Sektor akvakulture/ribištva je zelo občutil posledice pandemije ter naravnih nesreč (suše in poplave). Zelo hitro prihaja do nepopravljivih posledic pri obsegu proizvodnje in storitev ter ohranjanju delovnih mest. Hkrati je zaradi prometnih obremenitev, industrije, naraščajoče obremenjenosti okolja in podnebnih sprememb potreben resen razmisleki o naši nadaljnji poti. Območje ima sicer številne ribnike in umetne zajezitve za potencialen razvoj ribogojstva ter odlična izhodišča za zunanje dejavnosti, zato je nagovarjanje gospodarskih, socialnih in okoljskih izzivov pomembna razvojna potreba sektorja. Deležniki sektorja bodo morali iskati inovativne rešitve, ki bodo povečale obseg proizvodnje in storitev, dvigale njihovo kakovost, širile proizvodni asortiman in nabor spremljajočih storitvenih dejavnosti, ter dvigovale dodano vrednost. Za doseganja tega se bo sektor moral posluževati inovacij, tudi socialnih, digitalnih tehnologij in se usmerjati v krožno gospodarstvo. Verjetno bo prilagajanje podnebnim spremembam zahtevalo še največ inovativnih rešitev, tako kot tudi vsa usklajevanja ter umeščanja turističnih in gospodarskih aktivnosti v vodna in obvodna okolja.

Program CLLD je priložnost za podporo in povezovanje sektorja akvakulture/ribištva pri ugotavljanju navedenih izzivov ter njihovem naslavljanju. Lahko nudi podporo pri izobraževanju in izvedbi inovativnih rešitev za blažitev izzivov ter povezuje sektor z institucijami, ki nudijo digitalne tehnologije in uvajajo sheme krožnega gospodarstva.

Razvojna potreba 3: Dvig kakovosti življenja ter zagotavljanje infrastrukturnega razvoja in prehranske varnosti

Demografija območja LASR ni ugodna, zato vsaka aktivnost, ki izboljša ali popestri življenje na območju, lahko pripomore, da se mlajše generacije odločijo, da ostanejo na območju. Sektor akvakulture/ribištva lahko nudi priložnosti za zaposlovanje in nove podjetniške pristope. Lahko prispeva k razvoju samooskrbne prehranske verige in prispeva k rekreacijski, turistični in izobraževalni infrastrukturi. Omogoča povezovanje deležnikov in večja potencial kmetij ter ostalih ponudnikov za turistično dejavnost, z avtentično ponudbo in širšo gastronomsko ponudbo. Zaradi nizkih finančnih sredstev za podporo razvojnih nalog občine in zasebnih ponudnikov ter krčenja javnih storitev na podeželju je ključno, da se zasledujemo sleherne

ukrepe, ki večajo odpornost lokalnih skupnosti in regije. Prehranska varnost se dosega tako z izboljšanjem pogojev vzreje ribjih vrst v smislu dobrobiti za vzrejne živali, z uporabo ustrezne krme, razvojem kratkih oskrbovalnih poti, nabave ustrezne opreme, načinom in vsebino označevanja izdelkov ter ne nazadnje z ohranjanjem vodnih virov, ki se potrebujejo za akvakulturo. Ker je na območju razvita tudi ponudba drugih lokalnih kmetijskih in prehranskih izdelkov, je vsaka povezava s to proizvodnjo in distribucijo smiselna in zaželena.

Poleg zagotavljanja prehranske varnosti je program CLLD priložnost za podporo sektorju akvakulture/ribištva pri spodbujanju trajnostne potrošnje, medgeneracijske povezanosti in dostojnega življenja vseh generacij.

5 Opis SLR, njenih ciljev in aktivnosti, vključno z določitvijo mejnikov in ciljnih vrednosti kazalnikov

SLR je skladen z regionalnimi strateškimi dokumenti in prispeva k ciljem strategij zelenega dogovora:

a) Strategija Od vil do vilic

Strategija "Od vil do vilic" se osredotoča na trajnostno pridelavo hrane ter vključevanje lokalnih virov in kulinarčnih tradicij, kar je skladno z usmeritvijo naše SLR.

Ko govorimo o akvakulturi, se ta strategija in SLR prekrivata na več področjih:

1. spodbuja trajnostno in odgovorno pridelavo rib v nadzorovanih okoljih, kar omogoča večjo količino in kakovost ribjega mesa. To lahko poveča ponudbo rib na trgu ter zmanjša pritisk na divje ribje populacije.
2. drugič, strategija "Od vil do vilic" lahko spodbuja tudi razvoj ribiškega turizma. Z vzpostavitvijo trajnostnih ribogojnic ter promocijo lokalnih ribiških izdelkov in kulinarčnih specialitet lahko privabimo turiste, ki si želijo doživeti avtentično celinsko ribiško izkušnjo. S tem se lahko poveča turistični obisk in posledično prispeva k kreptivi lokalnega gospodarstva.
3. strategija spodbuja vključevanje rib v kulinariko ter kratke prehranske verige. Z ozaveščanjem o pomenu lokalno pridelane hrane in vključevanjem ribjih izdelkov v restavracije, obrate šolske prehrane ter prodajne verige se lahko spodbudi lokalno povpraševanje po ribah, koristi ribičem, ribogojnicam in celotni ribiški industriji.

V skupnem smislu strategija "Od vil do vilic" lahko prispeva k razvoju akvakulture in spodbuja razvoj ribištva, ribiškega turizma, kulinarike ter vključevanja rib v kratke prehranske verige z ozaveščanjem, trajnostno pridelavo ter promocijo lokalne ribje ponudbe.

b) Akcijski načrt za krožno gospodarstvo

SLR s svojimi ukrepi in cilji sledi aktivnostim Akcijskega načrta za krožno gospodarstvo, tako na področju zmanjšanja negativnih učinkov na okolje pri pridobivanju in uporabi virov ter za obnovo biotske raznovrstnosti, čemur sledijo tudi praktično vse novejšie politike EU. V kontekstu akvakulture je pomembno zagotoviti trajnostnost obnovljivih materialov na biološki osnovi in spodbujati krožne pristope k ponovni uporabi vode v kmetijstvu ter učinkovito rabo hranil.

Komisija si prizadeva za zmanjšanje količine živilskih odpadkov v prehranski verigi, ki v EU trenutno znaša 20 % vse proizvedene hrane. V strategiji EU "od vil do vilic" bo predlagala cilj glede zmanjšanja živilskih odpadkov kot ključni ukrep. Prav tako se bo okrepila politika ravnanja z odpadki, kot je direktiva o plastičnih proizvodih za enkratno uporabo, za obravnavanje problema onesnaževanja morja in ostalih vodotokov s plastičnimi odpadki. Slednje želimo aktivno promovirati tudi pri ukrepih izvajanja SLR.

Poleg tega se bodo sprejeli ukrepi za spodbujanje trajnostne rabe vode v kmetijstvu in industrijskih procesih ter za bolj trajnostno uporabo hranil, ob upoštevanju zakonodaje področja čiščenja odpadnih vod in blata iz čistilnih naprav ter o naravnih načinih odstranjevanja hranil, kot so alge.

c) Strategija za biotsko raznovrstnost 2030

Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 je eden izmed temeljev za varstvo narave

v EU in ključni element evropskega zelenega dogovora.

Strategija za biotsko raznovrstnost 2030 ima pomemben vpliv na razvoj akvakulture v Evropski uniji in tudi izvajanje ukrepov SLR. Eden od ključnih ciljev strategije je vzpostavitev zavarovanih območij, ki bodo pokrivala vsaj 30 % morskega območja EU. To bo vplivalo na načrtovanje in upravljanje akvakulturnih območij ter zahtevalo usklajevanje zavarovanih območij z obstoječimi akvakulturnimi dejavnostmi.

Poleg tega strategija poziva k obnovi degradiranih ekosistemov, kar lahko vključuje tudi območja, ki so bila prej uporabljena za akvakulturo. Ta cilj bo vplival na prilagajanje in preusmerjanje akvakulturnih dejavnosti na območjih, ki so manj obremenjena ali prej uporabljena za druge namene. Tudi z ukrepi SLR želimo urediti degradirana območja in na njih vzpostaviti pogoje za (ne)posredne aktivnosti, povezane z akvakulturo.

S finančnimi sredstvi SLR želimo tudi nasloviti zaščito in spodbujanje biotske raznovrstnosti, kar bo podpora razvoju trajnostnih in inovativnih praks v akvakulturi. To bo spodbudilo prehod k bolj trajnostnim in okolju prijaznim načinom pridelave hrane iz vodnih virov.

Tako SLR kot Strategija za biotsko raznovrstnost 2030 bosta spodbudili razvoj akvakulture v smeri trajnostnosti, varstva narave in zmanjšanja negativnega vpliva na okolje. S tem se bo prispevalo k doseganju ciljev evropskega zelenega dogovora in dolgoročnemu ohranjanju biotske raznovrstnosti v Evropi.

d) pametne specializacije

Razvoj akvakulture, ki je predviden v SLR, se lahko veže na strategijo pametne specializacije v Sloveniji na več načinov, ki se povezujejo s SRIP (povezava ukrepov SLR in SRIP).

Eno od ključnih področij, ki je povezano z akvakulturo in se nanaša na strategijo pametne specializacije, je SRIP Trajnostna pridelava hrane. Akvakultura je pomembna panoga trajnostne pridelave hrane, saj omogoča vzrejo rib, školjk in drugih vodnih organizmov v nadzorovanih okoljih. Z razvojem trajnostnih in inovativnih praks v akvakulturi se lahko prispeva k zmanjšanju pritiska na ribje staleže v naravi ter zagotavlja trajnostno in kakovostno hrano.

Poleg tega se akvakultura lahko veže tudi na SRIP Mreže za prehod v krožno gospodarstvo. Koncept krožnega gospodarstva poudarja ponovno uporabo in recikliranje virov ter zmanjšanje odpadkov. V akvakulturi lahko ta koncept vključuje recikliranje vode, zaprte krogotoke hranil, uporabo krmil na osnovi obnovljivih virov ter ponovno uporabo in predelavo ribjih odpadkov.

Pametna specializacija vključuje tudi SRIP Pametne stavbe in dom z lesno verigo. V tem kontekstu se akvakultura lahko poveže z razvojem inovativnih tehnologij za vzdrževanje in upravljanje akvakulturnih objektov, ki so energetske učinkoviti in uporabljajo lesne materiale.

Pomembno je tudi omeniti, da SRIP Mobilnost in SRIP Tovarne prihodnosti lahko prispevata k razvoju tehnologij in inovacij v akvakulturi. Na primer, pametne tehnologije za avtomatizacijo in nadzor procesov v akvakulturi ter napredne proizvodne tehnologije za izdelavo opreme in infrastrukture za akvakulturo.

e) digitalni prehod

Digitalizacija ima pomembno vlogo pri razvoju akvakulture in storitev, povezanih z njo, kar je vidno tudi v SLR. V okviru naložb se načrtuje podpora digitalizaciji in robotizaciji v akvakulturi, na primer za avtomatizacijo procesov hranjenja in spletno spremljanje, samo promocijo akvakulture, gastronomije in turizma, povezanega z ribištvom in podobno.

Z izvajanjem SLR želimo omogočiti prijaviteljem dostop do novih znanj in izmenjavo dobrih praks na širšem področju, vključno z okoljsko, digitalno in drugo zakonodajo. Digitalizacija in avtomatizacija procesov zahtevata tudi znanje na teh področjih. Poleg tega je pomembno, da odločevalci razumejo sektor akvakulture kot dejavnost ter imajo ustrezno znanje o njenem delovanju. To pomeni, da bo tudi za odločevalce na tem področju potrebno pridobiti znanje o digitalizaciji in avtomatizaciji v akvakulturi.

S pomočjo digitalizacije se lahko izboljša upravljanje in sledljivost procesov v akvakulturi, kar omogoča boljši nadzor nad okoljskimi vplivi ter zagotavlja visoko kakovost in varnost pridelave. Digitalne rešitve lahko pripomorejo k optimizaciji proizvodnih procesov, zmanjšanju porabe virov ter izboljšanju učinkovitosti in donosnosti ribogojnic. Prav tako omogočajo boljšo komunikacijo med ribogojci in odločevalci ter izmenjavo informacij in izkušenj med različnimi akterji v sektorju.

Digitalizacija in avtomatizacija v akvakulturi tudi odpirata nove priložnosti za razvoj inovativnih tehnologij ter storitev, kot so napredni senzorji, analitika podatkov, umetna inteligenca in avtonomni sistemi. Te tehnologije lahko prispevajo k boljšemu upravljanju zdravja rib, spremljanju kakovosti vode, napovedovanju in obvladovanju boleznih ter optimizaciji prehrane in rasti rib.

Digitalizacija je tako pomemben segment pri izvajanju ukrepov in uresničevanju ciljev SLR, saj le tako lahko prispevamo k razvoju sodobne, trajnostne in konkurenčne akvakulture v skladu z vizijo Evropske unije za prehod v zeleno in digitalno gospodarstvo.

f) Regionalni razvojni program Savinjske regije

SLR sledi ciljem lokalnih razvojnih strategij in razvojnih programov na območju delovanja. SLR se tako s svojimi ukrepi in cilji navezuje na Regionalni razvojni program (RRP) Savinjske razvojne regije 2021–2027, tako v smislu povezanosti regije na področju akvakulture, kot tudi priložnosti sodelovanja na področju turizma, privabljanja investitorjev in trajnostnega ribogojstva.

Eno od ključnih področij, na katero se navezuje SLR, je ustvarjanje delovnih mest. S tem bomo

poskrbeli za izboljšanje rasti in konkurenčnosti gospodarstva Savinjske regije na področju akvakulture, kar je tudi en izmed ukrepov RRP.

Tako SLR kot tudi RRP se zavzemata za spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri in zdravstveno neoporečno vodo, kar je ključno za dolgoročno in kakovostno ribogojstvo. SLR in RRP se osredotočata tudi na izobraževanje za prihodnost, pri čemer je velik poudarek spodbujanje vseživljenjskega učenja z namenom postopnega izboljšanja izobrazbene strukture prebivalcev v regiji in medgeneracijskega sodelovanja ter vključevanja ranljivih skupin (starejši, mlajši, ženske na podeželju, invalidi, tujci, itd.).

SLR pripeva tudi k naslednjim ciljem ESPRA 2021 - 2027:

- Razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz akvakulture.
- Vključevanje sektorjev modrega gospodarstva v razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz ribištva in akvakulture.
- Prispevanje sektorjev ribištva in akvakulture k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti s podporo krožnega gospodarstva in čiste energije.
- Krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest na področju ribištva in akvakulture, krepitev medsektorskega povezovanja, krepitev vključevanja mladih in žensk.
- Krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture.

SLR pri oblikovanju meril za operacije ter pri pripravi javnih pozivov za izbor operacij še posebej upošteva horizontalna načela: izboljšuje dostop do zaposlitve in spodbuja samozaposlovanje in socialno gospodarstvo. Spodbuja enake možnosti, enakost spolov, nediskriminatornost ter spodbuja socialno – ekonomsko vključenost ranljivih skupin. Krepi enakopravni in pravočasni dostop do vseh storitev.

5.1 Opis ciljev in aktivnosti SLR, vključno z določitvijo mejnikov in ciljnih vrednosti kazalnikov

Glede na potrebe in potencialne območja so bili v SLR določeni cilji in kazalniki, ki so bili opredeljeni skladno z navodili za pripravo SLR. Namen je doseganje ciljev in kazalnikov skozi izvajanje operacij (= projektov) in projektov sodelovanja med različnimi LASR, LAS in ostalih vključenih deležnikov, ki naslavlajo potrebe in izzive na lokalnih ribiških/akvakulturnih območjih, kot so npr. vključevanje sektorjev modrega gospodarstva v razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz ribištva in akvakulture, prispevanje sektorjev ribištva in akvakulture k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti s podporo krožnega gospodarstva ter čiste energije, krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest na področju ribištva in akvakulture, krepitev medsektorskega povezovanja, krepitev vključevanja mladih in žensk, razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz akvakulture, krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest ter krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture.

5.2 Cilji za celinske LASR

Cilji, ki jih morajo zasledovati celinske LASR so:

1. Razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz akvakulture.
2. Prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti s podporo krožnega gospodarstva in čiste energije.
3. Krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest.
4. Krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture.

Cilj 1: Razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz akvakulture

Cilj 1 se navezuje na razvojno prioriteto 3 »Dvig kakovosti življenja ter zagotavljanje infrastrukturnega razvoja in prehranske varnosti« in predvideva ukrep »Promocija in informiranje subjektov«. Osredotoča se na ustvarjanje pogojev, ki lahko spodbudijo promocijo, informiranje in ozaveščanje o sektorju, sodelovanje pri trženju, ustvarjanje novih izdelkov in nadgradnjo obstoječih ter diverzifikacijo sektorja. Ustrezni pogoji bodo pripomogli k razvoju novih izdelkov, tržnih poti, večji prepoznavnosti sektorja, višji dodani vrednosti proizvodov in trajnosti proizvodnje in storitev. Posledično se bo okrepilo ekonomsko in tržno pozicijo sektorja ter kakovost lokalne oskrbe s proizvodi akvakulture.

Področje prispeva k doseganju ciljev ESPRA, kjer je ključni poudarek na trženju, novih proizvodih, vrednosti proizvodov in odpornosti prehranskega sistema akvakulture.

Nabor aktivnosti:

- Informiranje prebivalstva območja o proizvajalcih v okviru območja LASR, promocija teh proizvajalcev in proizvodov
- Večanje ozaveščenosti potrošnikov glede proizvodov iz akvakulture, ki prihajajo iz območja LASR in drugih območij
- Sodelovanje in iskanje novih tržnih poti, spodbujanje kratkih verig

- Promocija aktivnosti, ki so komplementarne akvakulturi in spodbujanje diverzifikacije predstavnikov sektorja akvakulture

Cilj 2: Prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti s podporo krožnega gospodarstva in čiste energije.

Cilj 2 se prav tako navezuje na razvojno prioriteto 3 »Dvig kakovosti življenja ter zagotavljanje infrastrukturnega razvoja in prehranske varnosti«, predvideva pa ukrep »Mreženje in sodelovanje deležnikov akvakulture«. Osredotoča se na spodbujanje sodelovanja med sektorjem akvakulture/ribištva in znanstveno sfero pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, vodnih in obvodnih habitatov ter naslavljanju in ukrepanju ob podnebnih spremembah. Področje spodbuja informiranje o vseh teh aktivnostih, rezultatih in ukrepih. Naslavlja prehod na krožno gospodarstvo in ukrepe za zmanjševanje ogljičnega odtisa.

Ponujajo se priložnosti po sodelovanju med sektorjem akvakulture/ribištva in inštitucijami znanja, priložnost izvajanja raziskav in študij, povezanih z vodnim okoljem in podnebnimi spremembami, ter izvajanja ukrepov za ohranjanje okolja in blažitev sprememb. Tu je priložnost za spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo, uvajanje okolju prijaznih praks, varčevanje in uporabo obnovljivih virov energije in s tem področje prispeva k doseganju ciljev ESPRA.

Nabor aktivnosti:

- Krepitev sodelovanja med predstavniki sektorja akvakulture ter predstavniki znanstveno-raziskovalne sfere in drugimi deležniki območja ter osveščanje prebivalstva o rezultatih sodelovanja
- Raziskave in študije vplivov sektorja na okolje/naravo, možnosti prilagajanja na okolje in podnebne spremembe
- Informiranje prebivalstva o podnebnih spremembah, okolju prijaznih praksah, še zlasti v sektorju akvakulture

Cilj 3: Krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest.

Cilj 3 se navezuje na razvojno prioriteto 1 »Oblikovanje podpornega okolja in nadgradnja obstoječih dejavnosti akvakulture s poudarkom na vzpostavljanju delovnih mest« in predvideva ukrep »Zagotavljanje kakovostnih delovnih mest«. Osredotoča se predvsem na spodbujanje povezovanja med sektorji, vključevanje ranljivih skupin, podporo dejavnikom v sektorju akvakulture/ribištva pri ohranjanju in ustvarjanju novih delovnih mest ter pri njihovem digitalnem prehodu, uvajanju inovativnih pristopov in pilotnih projektov.

Cilj združuje ukrepe za nadgradnjo manjše infrastrukture, vključno z lokalnimi in kulturnimi storitvami za prosti čas ter aktivno udejstvovanje mladih in ostalih ranljivih skupin. Z ukrepi se bomo osredotočili na ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest ter na spodbujanje gospodarskega sektorja s področja gostinstva, ribogojstva in turizma, ki imajo potencial za gospodarsko rast. S tem področje prispeva k doseganju ciljev ESPRA.

Nabor aktivnosti:

- Podpora usposabljanju predstavnikov sektorja akvakulture za ohranjanje obstoječih delovnih mest in ustvarjanju novih delovnih mest
- Krepitev medsektorskega povezovanja
- Krepitev vključevanja mladih in žensk
- Krepitev možnosti zaposlovanja za lokalno prebivalstvo

- Podpora obstoječim ali novim podjetjem, ki lahko ohranijo obstoječa in ustvarijo nova delovna mesta

Cilj 4: Krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture.

Cilj 4 se navezuje na razvojno prioriteto 2 »Strokovno in celovito naslavljanje gospodarskih, socialnih in okoljskih izzivov akvakulture« in predvideva ukrep »Vključevanje širokega kroga deležnikov«. Ker je na območju Savinjske regije velik interes po večji prepoznavnosti akvakulture, je potrebno slednjo celovito in strokovno nasloviti. Ogromno si lahko pomagamo z izkušnjami preostalih LASR, je pa sektor na območju potrebno poenotiti, sploh v luči nedavne katastrofalne povodnje in po potrebi dopolniti skupne smernice razvoja. Slednje želimo dobro skomunicirati z rejci, predelovalci in končnimi uporabniki ter akvakulturo približati lokalnemu prebivalstvu ter okrepiti njeno družbeno sprejemljivost.

Nabor aktivnosti:

- Krepitev ozaveščenosti prebivalstva o poklicih v akvakulturi in predelavi, znanju ter vrednosti akvakulture za lokalno območje
- Spodbujanje digitalizacije, inovativnih pristopov in pilotnih projektov
- Krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture
- Informiranje

Cilji SLR, aktivnosti in izbira kazalnikov rezultata

Cilji (vpišite zgornje cilje)	Aktivnosti	Kazalnik (izberite s spodnjega seznama)	Dosežena vrednost kazalnika na dan 31. decembra 2027	Ciljna vrednost kazalnika na dan 31. decembra 2029
Razvoj trajnostnega prehranskega sistema, trženja in dodajanja vrednosti proizvodom iz akvakulture.	Informiranje prebivalstva območja o proizvajalcih v okviru območja LASR, promocija teh proizvajalcev in proizvodov	Subjekti, ki imajo koristi od dejavnosti promocije in informiranja, CR 16	2	4
	Večanje ozaveščenosti potrošnikov glede proizvodov iz akvakulture, ki prihajajo iz območja LASR in drugih območij			
	Sodelovanje in iskanje novih tržnih poti, spodbujanje kratkih verig			
	Promocija aktivnosti, ki so komplementarne akvakulturi in spodbujanje diverzifikacije predstavnikov sektorja akvakulture			
Prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter	Krepitev sodelovanja med predstavniki	Dejavnosti sodelovanja med deležniki (turizem,	2	3

<p>ohranjanje biotske raznovrstnosti s podporo krožnega gospodarstva in čiste energije.</p>	<p>sektorja akvakulture in predstavniki znanstveno-raziskovalne sfere in drugimi deležniki območja ter osveščanje prebivalstva o rezultatih sodelovanja</p> <p>Raziskave in študije vplivov sektorja na okolje/naravo, možnosti prilagajanja na okolje in podnebne spremembe</p> <p>Informiranje prebivalstva o podnebnih spremembah, okolju prijaznih praksah, še zlasti v sektorju akvakulture</p>	<p>podeželje, ostalo), CR13</p>		
<p>Krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest.</p>	<p>Podpora usposabljanju predstavnikov sektorja akvakulture za ohranjanje obstoječih delovnih mest in ustvarjanju novih delovnih mest</p>	<p>Ustvarjena delovna mesta, CR06</p>	<p>0</p>	<p>2</p>
<p>Krepitev vitalnosti skupnosti z večanjem družbene vključenosti, privabljanjem žensk in mladih ter ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest.</p>	<p>Krepitev medsektorskega povezovanja</p> <p>Krepitev vključevanja mladih in žensk</p> <p>Krepitev možnosti zaposlovanja za lokalno prebivalstvo</p> <p>Podpora obstoječim ali novim podjetjem, ki lahko ohranijo obstoječa in ustvarijo nova delovna mesta</p>	<p>Ohranjena delovna mesta, CR07</p>	<p>0</p>	<p>2</p>
<p>Krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture.</p>	<p>Izboljšanje dostopa prebivalcem lokalnega območja do osnovnih storitev</p> <p>Krepitev ozaveščenosti prebivalstva o poklicih v akvakulturi in predelavi, znanju ter vrednosti akvakulture za lokalno območje</p> <p>Spodbujanje digitalizacije, inovativnih pristopov in pilotnih projektov</p> <p>Krepitev družbene sprejemljivosti akvakulture</p> <p>Informiranje</p>	<p>Osebe, ki imajo pri tem koristi (na območju in širše), CR08,</p>	<p>10</p>	<p>21</p>

Tabela 5-1: Cilji SLR, aktivnosti in izbira kazalnikov rezultata

Kazalniki rezultata za sklad ESPRA

Kazalnik	Operacija SLR ali operacija sodelovanje (napišite)
CR06 ustvarjena delovna mesta	Operacija SLR
CR07 ohranjena delovna mesta	Operacija SLR
CR08 osebe, ki imajo pri tem koristi (na območju in širše)	Operacija SLR
CR13 dejavnosti sodelovanja med deležniki (turizem, podeželje, drugo)	Operacija SLR
CR16 subjekti, ki imajo koristi od dejavnosti promocije in informiranja	Operacija SLR
Število operacij sodelovanja v Republiki Sloveniji in širše	Operacija sodelovanja

Tabela 5-2: Kazalniki rezultata za sklad ESPRA

5.3 Opis izvajanja operacij

V programskem obdobju 2021-2027 se skladno z določbo člena 34 (1)(b) Uredbe 2021/1060/EU na podlagi SLR izvajajo projekti, izbrani tako na podlagi javnih pozivov LASR, kot tudi projekti sodelovanja LASR.

Izvajajo se projekti z dodano vrednostjo za območje LASR, ki jo LASR-i prepoznajo in opredelijo v SLR. Spodbuja se sodelovanje lokalnih akterjev, nove in inovativne rešitve pri reševanju potreb, ki še niso bile naslovljene in so v luči ciljev, navedenih v ESPRA 2021-2027 ter v luči strategij zelenega dogovora.

Merila za izbor operacij temeljijo na:

- doseganju ciljev SLR,
- doseganju ciljev in namena ukrepa CLLD,
- doseganju ciljev in kazalnikov ESPRA,
- doseganju horizontalnih ciljev EU,
- okoljski trajnosti,
- socialni vzdržnosti,
- enakopravni vključenosti različnih partnerjev/sektorjev
- inovativnosti,
- vplivu oziroma dodani vrednosti za območje LASR

5.4.1 Operacije preko javnega poziva

Vodilni partner LASR pripravi besedilo Javnega poziva LAS z upoštevanjem splošnih aktov LASR. Čistopis javnega poziva obravnava in potrdi Upravni odbor LASR SR, ter določi način in rok objave. Upravni odbor LASR SR obravnava in potrdi vse priloge in prijavitni obrazec, ki so del razpisne dokumentacije. Upravni odbor LASR SR pripravi splošni akt LASR SR, v katerem opredeli postopek izvedbe javnih pozivov LASR SR, pregleden, neodvisen in odprt način izbire predlogov projektov za financiranje in nepristranska merila za izbor projektov. Javni poziv se objavi na spletni strani LASR ter na spletnih straneh občin in v lokalnih medijih, če tako odloči UO. Vodilni partner potencialnim upravičencem nudi vse potrebne informacije o Javnem pozivu in pomaga pri pripravi operacij. Skladno s Pogodbo o ustanovitvi LAS SR

vodilni partner LASR skrbi za tekoče izvajanje postopkov izbora projektov, kar zajema tudi preverjanje upravičenosti stroškov, skladnosti s strategijo lokalnega razvoja in operativnimi programi.

Interni dokumenti LASR, ki podrobneje opredeljujejo merila, postopke, ocenjevanje in izbor operacij, so objavljeni na spletni strani LASR, to je <https://rlas-savinjska.si/>.

Izmed neodvisnih strokovnjakov s področja razvoja podeželja, regionalnega, strateškega in projektnega načrtovanja, upravni odbor LASR imenuje tri člane in dva nadomestna člana Ocenjevalne komisije. Imenovanje članov se lahko opravi brez izvedbe javnega razpisa. Član Ocenjevalne komisije ne more biti član upravnega ali nadzornega odbora LASR.

Ocenjevalna komisija pregleduje popolnost in ustreznost prijav na javne pozive LASR, jih ocenjuje ter preverja zmogljivosti predlagateljev projekta za njihovo izvedbo. Ocenjevalna komisija pripravi poročilo o pregledu prijav, v katerem določi oceno posameznega projekta in za vsak ocenjeni projekt odloči o višini financiranja. Poročilo je za upravni odbor zavezujoče. Upravni odbor se seznanja s poročilom Ocenjevalne komisije in preveri pravilnost postopka ocenjevanja. Na podlagi poročila Ocenjevalne komisije izda sklep o potrjenih/izbranih operacijah. Če upravni odbor ugotovi, da je poročilo Ocenjevalne komisije pomanjkljivo ali nepravilno, Ocenjevalno komisijo pozove, da poročilo dopolni oziroma ponovno izvede ocenjevanje. Seje Ocenjevalne komisije sklicuje vodilni partner, vodi pa jih predsednik Ocenjevalne komisije, ki ga člani ocenjevalne komisije izvolijo izmed sebe.

Vodilni partner pisno s sklepom Upravnega odbora LASR obvesti prijavitelje operacij glede izbire oziroma ne izbire operacij. O pritožbah zoper sklepe drugih organov skladno s 8.7. točko Pogodbe o ustanovitvi LASR SR 2021 – 2027 in 6. členom Poslovnika o delu skupščine LASR SR, dokončno odloča Skupščina LASR.

Vodilni partner LASR operacije, izbrane na podlagi javnega poziva, predloži v potrditev organu, pristojnemu za končno odobritev operacije.

Izogibanje nasprotja interesov

Nasprotje interesov se upošteva tako pri delu ocenjevalne komisije, kot na ravni odločanja s strani UO LASR. Član ocenjevalne komisije se takoj izloči iz pregledovanja in ocenjevanja prijav na javni razpis in ga nadomesti nadomestni član, kadar je zasebno ali poslovno povezan s prijaviteljem na javni razpis ali njegovim partnerjem v projektu, ali kadar bi iz drugih razlogov nastalo nasprotje interesov. V primeru, da član ocenjevalne komisije deluje nestrokovno in če ne deluje neodvisno, ga lahko UO LASR razreši.

V primeru, ko je kateri od članov upravnega ali nadzornega odbora v vlogi prijavitelja na javni razpis, ali je član prijaviteljske organizacije, ali je kakorkoli vključen v prijavljeno operacijo za izvajanje lokalne razvojne strategije, se izloči iz odločanja o potrditvi in odločanja o pritožbi o lastni ali z njim povezani operaciji. O tej operaciji ne more odločati. Za veljavno glasovanje o odločitvi, se upošteva tudi glasovanje po ponderjih. Član upravnega odbora se pri svojem delu izogiba navzkrižju interesov in se izloči iz odločanja o reševanju pritožbe operacije, prijavljene na javni poziv, kadar je zasebno, poslovno ali kakorkoli drugače povezan s prijaviteljem ali njegovim partnerjem v operaciji ali kadar bi iz drugih razlogov nastalo navzkrižje interesov. Nasprotje interesov je opredeljeno v Zakonu o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20 in 3/22 – ZDeb), v nadaljevanju ZIntPK. ZIntPK opredeljuje tudi nezdržljivost opravljanja funkcije ter transparentnost.

Dokončno o obstoju nasprotja interesov skladno s 8.7. točko Pogodbe o ustanovitvi LASR SR 2021 – 2027 in 6. členom Poslovnika o delu skupščine LASR SR, odloča Skupščina LASR SR.

5.4.2 Operacije, katerih upravičenec je LASR

Operacije, katerih upravičenec je LASR, se lahko pripravijo brez objave Javnega poziva LASR in se izberejo neposredno. V tem primeru LASR v sodelovanju s partnerji pripravi in izvaja operacije, ki imajo širšo korist za lokalno območje – se izvajajo na območju celotne LASR in so namenjene prebivalcem celotnega območja LASR.

LASR lahko pripravi in izvaja operacijo za ukrep predviden v SLR za katerega v predhodnih pozivih ni bilo ali ni bilo dovolj prijavljenih operacij in tako doprinese k enakomernemu izvajanju SLR in doseganju vseh zastavljenih ciljev.

Postopek izbora operacije, katerih upravičenec je LASR:

Vodilni partner LASR pripravi predlog operacije na osnovi prepoznanih potreb in priložnosti na območju ali na osnovi predloga drugih članov LASR. Predlog projekta posreduje UO v odločanje, saj o pobudah in projektnih idejah za skupne operacije, katerih prijavitelj je LASR, odloča Upravni odbor LASR. Upravni odbor odloči tudi, katera operacija se lahko pripravi za prijavo na javni poziv ter razpravlja o vsebini projektnega predloga in po potrebi poda vsebinske pripombe. Po potrditvi predloga operacije s strani UO vodilni partner v imenu LASR posreduje projektni predlog v končno potrditev do ARSKTRP, ki dokončno odobri oz. zavrne operacijo z Odločbo. Podrobnejši postopek se določi z internim aktom, pri čemer LASR skladno s Uredbo CLLD ESPRA zagotavlja načelo ločevanja funkcij in nepristranskosti. Pri izboru neposredne potrditve operacije, se smiselno upoštevajo merila ocenjevanja.

Pri operacijah, katerih upravičenec je LASR, se smiselno upoštevajo nasprotja interesov, to je, da nobena interesna skupina ne nadzoruje odločanja.

Kadar je upravičenec do podpore LASR in operacija vključuje naložbo, mora LASR v vlogi določiti pravno osebno javnega prava, ki postane lastnik naložbe.

5.4.3 Operacije sodelovanja LASR

LASR bo pripravil in izvedel projekt sodelovanja z LASR znotraj Republike Slovenije (medregionalno sodelovanje), po potrebi tudi s tujimi LASR ali partnerji, iz držav članic ali z območji tretjih držav (transnacionalno sodelovanje).

Vodilni partner LASR na podlagi zbranih projektnih predlogov in idej območja LASR pripravi vlogo za potencialno operacijo sodelovanja. Operacija sodelovanja se pripravi na osnovi pogodbe med partnerji upravičenci. LASR v kadrovskih in finančnih zadevah zastopa vodilni partner LASR. Projekte sodelovanja med LASR predlaga in potrjuje Upravni odbor LASR. Vodilni partner LASR vloži vlogo operacije sodelovanja v odločitev pristojnih organov.

Operacija sodelovanja bo izbrana in potrjena s strani organov LASR na podlagi nediskriminatornega in preglednega izbirnega postopka in meril, ki preprečujejo navzkrižje interesov in zagotavljajo, da noben sektor ne nadzoruje odločitev o izbiri.

LASR bo izvedel najmanj eno operacijo sodelovanja LASR, ki bo skladna z vsebino SLR in Uredbo CLLD ESPRA.

6 Opis postopka vključitve skupnosti v pripravo SLR

Na podlagi 14. člena Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost iz evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, v programskem obdobju 2021 – 2027 (Uradni list RS, št. 74/23) je bil 7.7.2023 objavljen javni poziv za oblikovanje lokalnih akcijskih skupin za ribištvo in pripravo strategij lokalnega razvoja za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost iz evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, za programsko obdobje 2021-2027.

Predstavniki Savinjske regije in izbran vodilni partner Razvojna agencija Savinja so pristopili k ustavljanju LASR Savinjske regije. Dne 7.7.2023 je bilo na spletni strani <https://rlas-savinjska.si/> objavljeno Povabilo k članstvu LASR Savinjske regije v programskem obdobju 2021 – 2027. Zainteresirani so po izkazanem interesu prejeli pristopne izjave v članstvo LASR Savinjske regije. Članstvo v LASR Savinjske regije je odprtega tipa, zainteresirani lahko kadarkoli pridobijo pristopne izjave na omenjeni spletni strani. Za dokončno vključitev novih članov v LASR Savinjske regije odločajo člani Upravnega odbora LASR Savinjske regije.

Dne 27.7.2023 je v prostorih občine Žalec potekala Ustanovna skupščina LASR Savinjske regije. Pogoje in interes za članstvo je do Ustanovne skupščine LASR Savinjske regije izkazalo 19 članov, ki so tudi podpisniki Pogodbe o ustanovitvi lokalno zasebnega partnerstva o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost iz P ESPRA 2021-2027.

Na Ustanovni skupščini LASR Savinjske regije je bil med člani izvoljen tudi vodilni partner, Razvojna agencija Savinja, GIZ. Med LASR Savinjske regije se je dne 27.7.2023 sklenila pogodba, kjer so opredeljene naloge vodilnega partnerja.

Priprava SLR

Za potrebe SLR je bilo na spletni strani dne 13.9.2023 objavljeno Vabilo k oddaji projektnih predlogov. Vsak posameznik je lahko podal projektni predlog preko spletnega obrazca, (<https://forms.gle/4bZxNmv4Ee1vDdkj7>) ali poslal po elektronski pošti LASR Savinjske regije. Povezava na spletni obrazec je bila dostopna na spletni strani LASR Savinjske regije (<https://rlas-savinjska.si/vabilo-k-oddaji-projektnih-nalogov/>), spletni obrazec pa je bil večkrat posredovan vsem članom LASR Savinjske regije. Na obrazec so zainteresirani vpisali projektno idejo, ocenili priložnosti, ki jih odpira, navedli morebitne grožnje/nevarnosti za uresničitev, ocenili vrednost projekta ter označili prispevek k horizontalnim ciljem EU.

LASR Savinjske regije je prav tako organiziral delavnice za pripravo SLR na treh lokacijah. Na vsakem srečanju je bilo deležnikom predstavljeno delovanje LASR Savinjske regije in izhodišča za pripravo SLR ter ocena razvojnih potreb in izzivov območja.

V septembru 2023 so bile tako izvedene tri delavnice in sicer:

- - 20.9.2023 na Razvojni agenciji Savinja
- - 22.9.2023 v Podjetniškem inkubatorju AUREA
- - 25.9.2023 na turistični kmetiji Pomona

Vse delavnice so prav tako potekale preko ZOOM dostopa in so tudi dostopne na spletni strani: <https://rlas-savinjska.si/>.

Vseskozi od sprejetja Pogodbe o ustanovitvi LASR Savinjske regije so potekali individualni razgovori s posamezniki, ribiškimi družinami in ostalimi akterji na temo priprave SLR in potencialnih projektnih idejah.

Omenjene aktivnosti so bile osnova za pripravo in izdelavo SLR. Osnutek SLR je obravnaval Upravni odbor LASR Savinjske regije dne 28.9.2023. Končni predlog SLR pa je dne 28.9.2023 sprejela skupščina LASR Savinjske regije.

7 Opis sistema upravljanja LASR, vključno z upravljanjem, spremljanjem in vrednotenjem zmogljivosti LASR za izvajanje SLR

7.1 Opis postopka določitve vodilnega partnerja LASR in navedba kadrovski zmogljivosti, virov financiranja, izkušenj in znanj

Razvojna agencija Savinja, GIZ je bila na ustanovni skupščini 27.7.2023 izbrana kot vodilni partner LASR za programsko obdobje 2021 – 2027. Pogodba z vodilnim partnerjem je bila potrjena in podpisana s strani predsednika LASR in vodilnega partnerja 27.7.2023.

Vodilni partner LAS:

Ime zavoda	Razvojna agencija Savinja, GIZ
Skrajšano ime zavoda	RA Savinja
Naslov	Ulica heroja Staneta 3, 3310 Žalec
Šifra dejavnosti	70.220 (Dr.podjetniško in poslovno svetovanje)
Matična številka	1271148000
Davčna številka	SI 75119595
Transakcijski račun	SI56 6100 0001 4976 953, odprt pri DH, d.d.
Transakcijski račun LASR	SI56 6100 0002 8289 815, odprt pri DH, d.d.
Odgovorna oseba	Stojan Praprotnik, direktor
Število zaposlenih	sedem zaposlenih
Telefon	03 713 68 60
e-naslov	ra.savinja@ra-savinja.si
Spletna stran	www.ra-savinja.si

Glede na 10. člen Uredbe LASR mora biti vodilni partner upravno in kadrovsko sposoben in zagotavljati naslednje pogoje:

- za pripravo SLR mora zagotavljati najmanj eno polno delovno moč za LASR za obdobje najmanj sedem mesecev, vendar ne prej kot od 1. decembra 2022;
- za izvajanje SLR in delovanje LASR mora zagotavljati najmanj eno polno delovno moč za programsko obdobje 2021–2027, po potrditvi SLR.
- zagotavljati mora aktivno pisarno na območju LASR. Aktivna pisarna je pisarna za delovanje LASR z naslovom, ustreznimi prostori, opremo za delovanje in kadrovsko sestavo;
- za nakazilo finančnih sredstev iz naslova te uredbe mora zagotoviti ločen transakcijski račun;
- imeti mora vzpostavljen ločen računovodski sistem ali ustrezne računovodske kode za vse transakcije, opravljene v okviru transakcijskega računa;
- zagotavljati mora preglednost svojega delovanja in sledljivost ter nadzor nad zakonito porabo javnih sredstev.

S partnersko pogodbo se vodilni partner zavezuje, da bo opravljal naslednje naloge:

- zastopa LASR v upravnih in finančnih zadevah;
- upravlja transakcijski račun LASR;
- izvaja animacijo območja, zagotavlja informacije zainteresiranim prebivalcem na območju LASR, spodbuja izvajanje operacij, nudi pomoč potencialnim upravičencem pri pripravi operacij ter pripravi in izvaja SLR za celotno programsko obdobje;

- spremljanja in vrednoti pravilno izvajanje operacij v skladu s SLR ter skrb zanj in za doseganje mejnikov in ciljev operacij ter zagotavlja pregled nad izvajanjem operacij tudi po izplačilu sredstev;
- pripravi nediskriminatorni in pregledni izbirni postopek in meril, ki preprečuje navzkrižja interesov in zagotavlja, da nobena posamezna interesna skupina ne nadzoruje odločitev o izbiri;
- pripravi in objavi razpise za zbiranje predlogov, izvajanje postopkov za izbor operacij, izbira operacije in določitev zneska podpore ter predloži v končno potrditev agenciji;
- skrbi za informiranost upravičencev v zvezi s pravicami in dolžnostmi tudi po zadnjem izplačilu sredstev;
- zagotavlja vlaganja vlog in zahtevkov za izplačilo za posamezne operacije iz 39. in 40. člena uredbe ESPRA, predhodno preverja upravičenost stroškov, skladnost s SLR in operativnim programom, preverja zmogljivost nosilcev operacij za izvajanje operacij in zakonitosti izvedenih operacij;
- sodeluje z organi iz 3. člena uredbe ESPRA, revizijskimi organi in drugimi nadzornimi organi vseh zadevnih skladov;
- pripravi letno poročila o izvajanju SLR v skladu z 42. členom uredbe ESPRA;
- pred vložitvijo zahtevka za izplačilo preveri, ali so sofinancirane operacije označene v skladu s 47. in 50. členom Uredbe 2021/1060/EU;
- nudi ureditev dostopa do ustreznega informacijskega sistema sklada pred vlaganjem vlog in zahtevkov za izplačilo v informacijski sistem;
- izvaja imenovanje naslednjih odgovornih oseb in organov: predsednika, skupščine, upravnega odbora, ocenjevalne komisije in nadzornega organa;
- pripravi dokumente za delovanje LASR, v katerih se določijo odgovorne osebe in člani posameznega organa iz prejšnje točke; ti člani se javno objavijo na spletni strani LASR;

Izjava pa tudi naloge, ki so podrobneje opisane v Pogodbi o nalogah vodilnega partnerja pri lokalnem partnerstvu Lokalne akcijske skupine za ribištvo Savinjske regije.

Vodilni partner LAS ne sme opravljati tistih nalog za LASR s katerimi bi povzročil nasprotje interesov. LASR oziroma vodilni partner pri svojem upravnem poslovanju smiselno uporablja Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 05/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb). Vodilni partner v imenu LASR sodeluje z organi upravljanja vseh vključenih skladov, drugimi državnimi organi, revizijskimi in nadzornimi organi v skladu s predpisi. Vodilni partner oziroma njegov predstavnik v organih LASR nima pravice glasovanja v zadevah, ki vplivajo na položaj vodilnega partnerja v LASR ali glede pravic in obveznosti vodilnega partnerja v razmerju do LASR.

Kadrovske kapacitete

Odgovornost za izvajanje nalog vodilnega partnerja bodo prevzeli zaposleni na Razvojni agenciji Savinja. Za namen izvajanja nalog, upravljanja, spremljanja in vrednotenja Strategije lokalnega razvoja ter njene animacije, vključno z olajševanjem izmenjav med deležniki, bo zagotovljena najmanj 1 polna delovna moč na posamičen sklad, iz katerega se sofinancirajo projekti za programsko obdobje do leta 2027, po potrditvi Strategije lokalnega razvoja.

Vodilni partner razpolaga s primernimi prostori in opremo za izvajanje administrativnih del in komunikacijo s člani LASR in nosilci ter partnerji operacij in z državnimi organi revizijskimi in nadzornimi organi ter mediji.

Prostori se nahajajo na naslovu Ulica heroja Staneta 3, 3310 Žalec, v pritličju stanovanjskega bloka. V prostorih je zagotovljena pisarna, arhiv, sejna soba, sanitarije in parkirišča pred stavbo. Za opravljanje dela so zaposlenim na voljo pisalne mize, stoli, prenosni računalniki,

monitoriji, tiskalniki, projektor, projekcijsko platno, internetna povezava in ostala potrebna oprema za nemoteno delovanje.

Finančni viri

Vodilni partner ni v likvidnostih težavah in ima predvidene kontinuirane prihodke za izvajanje nalog po pogodbi z LASR. Finančne vire bo vodilni partner pridobil s strani izvajanja operacij in sredstvi v sklopu vodenja LASR na podlagi opravljenega dela in izstavljenih zahtevkov. Naloge in obveznosti vodilnega partnerja do LASR so natančneje opredeljene v pogodbi.

Izkušnje in znanje

Zaposleni pri vodilnem partnerju poznajo lokalno okolje in njegove prednosti in pomanjkljivosti. Imajo veliko izkušenj s pripravo javnih pozivov za zbiranje operacij, pripravo meril, kazalnikov, pripravo projektov oziroma operacij, projektnim vodenjem, pripravo poročil in zahtevkov in vrednotenjem projektov in programov. Za naloge, ki jih mora vodilni partner opravljati za LASR, mu ni potrebno najemati zunanjih izvajalcev.

Na podlagi vsega naštetega lahko pričakujemo, da bo vodilni partner zagotovil operativno delovanje in transparentnost postopkov.

7.2 Opis sistema spremljanja in vrednotenja SLR

Na podlagi člena 33 2(e) in (f) Uredbe 2021/1060/EU sta nalogi LASR tudi »spremljanje napredka pri doseganju ciljev strategije« in »vrednotenje izvajanja strategije«.

Spremljanje je neprekinjen proces preverjanja vsebine programa in doseganja izhodnih parametrov (output) za uporabnike, ki se odvija med izvajanjem posameznega programa z namenom, da se prilagodijo vsa morebitna odstopanja od opredeljenih operativnih ciljev.

Vrednotenje je sistematična in objektivna ocena projekta, programa ali politike na vsebinski ravni, na ravni izvajanja in doseženih rezultatov. Z vrednotenjem se pridobi zanesljive in koristne informacije, ki se vključijo v proces odločanja, tako na strani izvajalcev kot tudi uporabnikov. Z vrednotenjem tudi merimo dosežke na ravni aktivnosti, politike ali programov.

Vrednotenje zagotavlja odgovornost in preglednost, saj pokaže ustreznost, uspešnost, učinkovitost, rezultate in vplive. Pokaže tudi prispevek in dodano vrednost pristopa CLLD k nacionalnim/regionalnim in EU ciljem.

Namen vrednotenja je tudi spoznati, kaj pri samem pristopu deluje in kaj ne, izboljšati zasnovo in izvajanje pristopa, ter ozaveščati o dodani vrednosti pristopa CLLD.

Vrednotenje na ravni LASR Savinjske regije se bo izvajalo kot:

- samoocenjevanje: izvajajo organi LASR, ki so vključeni ali odgovorni za načrtovanje in izvajanje SLR in drugih dejavnosti LASR (npr. sodelovanje in animacija). Podlaga so podatki o spremljanju in ugotovitve na podlagi participativne kvalitativne ocene;
- vrednotenje: izvajajo neodvisni organi, ki niso vključeni ali odgovorni za načrtovanje in izvajanje SLR ali nobene druge dejavnosti LASR. Izvaja se na podlagi podatkov o spremljanju in drugih kvantitativnih podatkov ter informacij, ki sestavljajo kvalitativne raziskave, vključno s participativnim pristopom;
- kombinacija samoocenjevanja in vrednotenja.

Za ESPRA bo potrebno upoštevati navodila in načrt vrednotenja OU ESPRA.

LASR bo tako vzpostavil sistem spremljanja in vrednotenja ter zagotovil vse potrebne

informacije za omogočanje spremljanja in vrednotenja posameznega programa. LASR bo spremljal izvajanje projektov in o tem poročati organom upravljanja RLAS. Vrednotenje SLR je naloga LASR, ta pa lahko to nalogo opravi sam ali jo prenese na zunanjega izvajalca. Vmesno vrednotenje se bo izvedlo do leta 2024, končno vrednotenje kazalnikov učinka pa do 30.6.2029.

LASR SR bo o rezultatih spremljanja in vrednotenja SLR obveščal na različne načine in vključil različne ciljne skupine.

LASR SR bo obveščal naslednje ciljne skupine:

- člane LASR SR (Skupščina, Upravni odbor LASR SR, Nadzorni odbor LASR SR),
- organe upravljanja,
- potencialne upravičence operacij,
- javnost.

LASR SR bo javnost obveščal na sledeče načine:

- na sejah organov LASR SR (Skupščina, Upravni odbor LASR SR, Nadzorni odbor LASR SR),
- preko spletne strani LASR SR <https://rlas-savinjska.si/>,
- preko objav v tiskanih in elektronskih medijih,
- ob strokovnih dogodkih in srečanjih,
- ob javnih predstavitev,
- elektronsko posredovanje organom upravljanja.

Spremljanje in vrednotenje SLR nam bo pomagalo izboljšati izvajanje obstoječe SLR, hkrati pa nam bo predstavljalo tudi izhodišče za naslednje programsko obdobje. Obenem bo uporaba rezultatov vrednotenja lahko podlaga za spremembe SLR, ki bi izhajale iz spremenjenih okoliščin na območju LASR SR. Lahko pa bi predstavljale le kontrolo uravnoveženega izvajanja ukrepov SLR in pripomorejo k odločitvi katerim ukrepom je potrebno nameniti več pozornosti, da bo omogočilo napredek celostne SLR.

Vodilni partner LASR SR bo zagotavljal informacije oziroma podatke za Upravni odbor LASR SR, ki bo zagotovil mehanizem za uporabo rezultatov, ter obravnaval potrebno ukrepanje. Glede izvajanja možnih ukrepov bo Upravni odbor LASR SR poročal ostalim organom LASR SR.

Spremljanje izvedbe SLR bo potekalo med izvajanjem operacij preko spremljanja doseganja merljivih kazalnikov z namenom, da se prilagodijo vsa morebitna odstopanja od opredeljenih operativnih ciljev.

7.3 Opis nalog, odgovornosti in postopkov sprejemanja odločitev posameznih organov LASR, ločeno za vse vrste operacij (javni poziv, operacije LASR, operacije sodelovanja)

Organi LASR so:

- Skupščina LASR,

- Upravni odbor LASR,
- predsednica oziroma predsednik LASR (v nadaljevanju predsednik LASR),
- podpredsednica oziroma podpredsednik LASR (v nadaljevanju podpredsednik LASR),
- Nadzorni odbor LASR,
- Ocenjevalna komisija.

Glasovanje na kolektivnih organih LASR je javno, razen če organ sam ne določi drugače.

Pri odločanju v LASR nima nobena posamezna interesna skupina, več kot 49% glasov.

Član kolektivnega organa LASR ne more glasovati kadar se odloča o položaju, pravici ali obveznosti tega člana ali osebe, ki ga je pooblastila za zastopanje v tem organu, ali kadar bi z glasovanjem kako drugače prišlo do navzkrižja interesov. Ta točka se ne nanaša na glasovanje na volitvah.

Seje kolektivnih organov LASR se lahko izvedejo s srečanjem članov v živo ali korespondenčno z uporabo komunikacijskih tehnologij ob smiselni uporabi pravil, ki veljajo za sejo s srečanjem v živo.

Člana, ki je pravna oseba, na sejah organov LASR zastopa njegov zakoniti zastopnik ali druga od njega pooblaščen oseba.

Mandat Predsednika, Podpredsednika, članov Upravnega odbora, Ocenjevalne komisije in Nadzornega odbora je štiri leta, po poteku katerih je lahko ista oseba ponovna izvoljena ali imenovana na to mesto. Mandat Predsednika, Podpredsednika, člana Upravnega odbora in Nadzornega odbora preneha, če ta oseba ali pravna oseba, ki jo pooblastila za zastopanje v teh organih, preneha biti član LASR.

Če predčasno preneha mandat članu Upravnega odbora ali Nadzornega odbora, Skupščina izvoli novega člana za preostanek mandatnega obdobja prejšnjega člana.

Skupščina LASR

Skupščina je najvišji organ LASR in jo sestavljajo vsi člani.

Skupščino skliče Upravni odbor – Predsednik, glede na potrebe LASR, najmanj pa enkrat letno. Predsednik LASR mora sklicati Skupščino na pisno zahtevo ene tretjine članov, vodilnega partnerja ali Nadzornega odbora. Zahteva za sklic mora vsebovati vzroke za sklic. Če Upravni odbor na podlagi zahteve ne skliče Skupščine na način, da ta zaseda v 30 dneh od prejema zahteve, lahko Skupščino skličejo člani, vodilni partner ali Nadzorni odbor, ki so

sklic zahtevali. Tako sklicana Skupščina lahko odloča samo o zadevah, za katere je bila sklicana.

Vabilo na Skupščino se pošlje članom LASR najmanj sedem dni pred sejo na elektronski naslov, kot so ga ti sporočili LASR. Skupaj z vabilom se pošlje tudi dnevni red in gradiva, potrebna za odločanje. Izjemoma se gradivo lahko predstavi šele na Skupščini, če ga iz objektivnih razlogov ni mogoče pripraviti prej.

Vabilo na skupščino in gradiva se lahko pošljejo tudi tri dni pred sejo, kadar mora Skupščina zaradi interesov LASR hitro odločiti. Tako sklicana Skupščina lahko odloča samo o zadevah, za katere je bila sklicana. Zaradi izrednih razmer ali hitrih odločitev se Skupščina lahko izvede tudi korespondenčno in telefonsko.

Skupščino vodi Predsednik, ki lahko za potrebe vodenja seje določi dodatne osebe (npr. za štetje glasov, za pripravo zapisnika, itd.).

Če Skupščina ne more odločati, ker ni prisotnih vsaj polovica članov, se seja odloži za 30 minut, po poteku katerih Skupščina lahko odloča ne glede na število prisotnih članov.

Skupščina LASR ima naslednje naloge in pristojnosti:

- na predlog Upravnega odbora potrdi letno poročilo o delu in finančno poročilo LASR,
- na predlog Upravnega odbora potrdi letni načrt aktivnosti,
- na predlog Upravnega odbora odloča o spremembi te pogodbe,
- sodeluje pri pripravi Strategije lokalnega razvoja in jo potrdi na predlog Upravnega odbora,
- izmed članov LASR izvoli Predsednika, Podpredsednika ter člane Upravnega odbora in Nazornega odbora,
- razreši Predsednika, Podpredsednika, člane Upravnega odbora in Nadzornega odbora, če ti delujejo v nasprotju s to pogodbo, splošnimi akti LASR, sklepi organov LASR ali v nasprotju z nameni in interesi LASR,
- lahko razreši člana Upravnega odbora, če se ta v obdobju dveh let ne udeleži dveh zaporednih sej Upravnega odbora brez opravičila,
- na predlog Upravnega odbora potrdi vodilnega partnerja,
- daje Upravnemu odboru in Predsedniku navodila za delo,
- odloča o višini članarine,
- dokončno odloča o pritožbah zoper sklepe drugih organov, ki jih prizadeti lahko vložijo v 15 dneh od vročitve sklepa oziroma od kar je izvedel ali bi lahko izvedel za sklep organa,
- dokončno odloča o obstoju nasprotja interesov
- odloča o drugih zadevah, določenih s to pogodbo, drugimi splošnimi akti LASR ali predpisi, in o najpomembnejših zadevah za LASR.

Upravni odbor LASR

Upravni odbor je organ odločanja in upravljanja ter najvišji izvršilni organ LASR, ki ga sestavljajo:

- dva predstavnika javnega sektorja (občin, krajevnih skupnosti, javnih zavodov, javnih agencij, javnih skladov ali drugih oseb javnega prava),
- dva predstavnika gospodarskega sektorja (gospodarskih družb, oseb, ki samostojno opravljajo dejavnost, kmetov, ki opravljajo tržno dejavnost, ali drugih pravnih oseb zasebnega prava, ustanovljenih za ustvarjanje ali delitev dobička),
- dva predstavniki civilnega/zasebnega sektorja (društev, zasebnih zavodov, ustanov in drugih nevladnih organizacije oziroma pravnih oseb zasebnega prava, ki niso

ustanovljene za namene ustvarjanja ali delitve dobička, kmetov, ki ne opravljajo dejavnosti na trgu, in posameznikov).

Upravni odbor vodi Predsednik, ki je po funkciji Predsednik LASR. Predsednik se upošteva v seštevku predstavnikov sektorja, ki mu pripada. Pri sestavi članov Upravnega odbora se poskuša upoštevati enakomerna teritorialna zastopanost in spolna uravnoteženost članov.

Upravni odbor skliče Predsednik glede na potrebe LASR. Predsednik skliče Upravni odbor na pisno zahtevo ene tretjine članov Upravnega odbora ali vodilnega partnerja. Zahteva mora vsebovati vzroke za sklic in predlog sklepov. Če predsednik na podlagi zahteve ne skliče Upravnega odbora na način, da ta zaseda v 15 dneh od prejema zahteve, lahko Upravni odbor skličejo člani Upravnega odbora ali vodilni partner, ki so sklic zahtevali. Tako sklican Upravni odbor lahko odloča samo o zadevah, za katere je sklican.

Vabilo na sejo Upravnega odbora se pošlje članom Upravnega odbora najmanj pet dni pred sejo na elektronski naslov, kot so ga ti sporočili LASR. Skupaj z vabilom se pošlje tudi dnevni red in gradiva, potrebna za odločanje. Izjemoma se gradivo lahko predstavi šele na seji Upravnega odbora, če ga iz objektivnih razlogov ni bilo mogoče pripraviti prej.

Vabilo na sejo Upravnega odbora se lahko pošlje tudi tri dni pred sejo, kadar mora Upravni odbor zaradi interesov LASR hitro odločiti. Tako sklicana seja Upravnega odbora lahko odloča samo o zadevah, za katere je bila sklicana. Zaradi izrednih razmer ali hitrih odločitev se Skupščina lahko izvede tudi korespondenčno in telefonsko.

Upravni odbor LASR ima naslednje naloge in pristojnosti:

- skrbi za učinkovito delovanje LASR, njeno plačilno sposobnost in usklajenost postopkov LASR z veljavno zakonodajo, kar zajema tudi ugotavljanje in preprečevanje tveganj, ki ogrožajo delovanje LASR,
- sprejema splošne akte LASR in njihove spremembe,
- sprejme predlog Strategije lokalnega razvoja in jih da v potrditev Skupščini,
- potrdi spremembe Strategije lokalnega razvoja,
- lahko razreši člana LASR, če se ta ne udeleži dveh zaporednih sej Skupščine,
- dokončno odloča o izključitvi člana iz LASR,
- daje Predsedniku navodila za delovanje,
- sklicuje Skupščino in skrbi za izvajanje njenih sklepov,
- se glede svojih odločitev posvetuje z zainteresiranimi člani LASR,
- sprejme letno poročilo o delu in finančno poročilo LASR, ki ju pripravi vodilni partner, in ju da v potrditev Skupščini,
- sprejme letni načrt aktivnosti LASR in ga po prejemu soglasja Nadzornega odbora da v potrditev Skupščini,
- sprejme odločitve, potrebne za izvajanje Strategije lokalnega razvoja, kar zajema tudi vzpostavitev sistema njenega spremljanja in vrednotenja,
- sprejme splošni akt LASR v katerem opredeli način izvedbe javnih pozivov LASR, pregleden, neodvisen in odprt način izbire predlogov projektov za financiranje in nepristranska merila za izbor projektov,
- imenuje člane in nadomestne člane Ocenjevalne komisije, ki pregleduje in ocenjuje projektne predloge oddane na javne pozive LASR in o njih pripravijo poročilo,
- na podlagi poročila Ocenjevalne komisije za vsak projekt izda sklep o financiranju posameznega projekta,
- predlaga projekte, ki jih lahko izvaja LASR,
- določi besedilo pogodbe z vodilnim partnerjem,
- opravlja druge naloge, določene s to pogodbo, drugimi splošnimi akti LASR ali predpisi, in naloge, ki mu jih naloži Skupščina.

Upravni odbor lahko za izvedbo svojih nalog oblikuje delovne skupine kot načine dela. Za svoje delo je Upravni odbor odgovoren Skupščini.

Predsednik LASR

Predsednik je zastopnik LASR in je po svoji funkciji Predsednik Upravnega odbora. Predsednik ima sledeče naloge in pristojnosti:

- samostojno in neomejeno predstavlja in zastopa LASR,
- podpisuje dokumente in listine v imenu LASR,
- sklicuje in vodi seje Upravnega odbora LASR,
- skrbi za izvajanje sklepov Upravnega odbora,
- sklicuje in vodi seje Skupščine LASR,
- opravlja druge naloge, določene s to pogodbo, drugimi splošnimi akti LASR ali predpisi, in naloge, ki mu jih naloži Upravni odbor ali Skupščina.

Predsednik svoje delo opravlja v skladu z navodili Skupščine in Upravnega odbora. Za svoje delo je Predsednik LASR odgovoren Skupščini in Upravnemu odboru.

Podpredsednik LASR

Podpredsednik opravlja naloge Predsednika in ima vse njegove pristojnosti v primeru, če je Predsednik odsoten, nedosegljiv, nezmožen za delo, če Predsedniku predčasno preneha mandat ali če ga Predsednik pooblasti za opravljanje svojih pristojnosti ali nalog. Za svoje delo je Podpredsednik odgovoren Skupščini, Upravnemu odboru in Predsedniku.

Nadzorni odbor LAS

Nadzorni odbor je nadzorni organ LASR, ki ga sestavljajo:

- en predstavnika javnega sektorja,
- en predstavnika gospodarskega sektorja in
- en predstavnika civilnega/zasebnega sektorja.

Član Nadzornega odbora ne more biti član Upravnega odbora ali Ocenjevalne komisije, oseba, ki opravlja finančno-računovodske posle za LASR, oseba, ki opravlja delo pri vodilnem partnerju ali druga oseba, če bi prišlo do navzkrižja interesov.

Nadzorni odbor skliče predsednik Nadzornega odbora glede na potrebe LASR. Predsednik Nadzornega odbora skliče Nadzorni odbor na pisno zahtevo ene tretjine članov Nadzornega odbora, Upravnega odbora ali vodilnega partnerja. Zahteva mora vsebovati vzroke za sklic in predlog sklepov. Če predsednik Nadzornega odbora na podlagi zahteve ne skliče Nadzornega odbora na način, da ta zaseda v 15 dneh od prejema zahteve, lahko Nadzorni odbor skličejo člani Nadzornega odbora, Upravni odbor ali vodilni partner, ki so sklic zahtevali. Tako sklican Nadzorni odbor lahko odloča samo o zadevah, za katere je sklican.

Vabilo na sejo Nadzornega odbora se pošlje članom Nadzornega odbora najmanj sedem dni pred sejo na elektronski naslov, kot so ga ti sporočili LASR. Skupaj z vabilom se pošlje tudi dnevni red in gradiva, potrebna za odločanje. Izjemoma, se gradivo lahko predstavi na seji Nadzornega odbora, kadar ga iz objektivnih razlogov ni mogoče pripraviti prej.

Ne glede na prejšnjo točko se lahko vabilo na sejo Nadzornega odbora pošljejo tudi tri dni pred sejo, kadar mora Nadzorni odbor zaradi interesov LASR hitro odločiti. Tako sklicana seja Nadzornega odbora lahko odloča samo o zadevah, za katere je bila sklicana. Zaradi izrednih razmer ali hitrih odločitev se seje Nadzornega odbora lahko izvedejo tudi korespondenčno ali

telefonsko. Nadzorni odbor vodi predsednik.

Nadzorni odbor ima sledeče naloge in pristojnosti:

- nadzira finančno in materialno poslovanje LASR,
- nadzira delo Predsednika, Podpredsednika in Upravnega odbora,
- nadzira delo vodilnega partnerja,
- nadzira gospodarnost poslovanja LASR,
- najmanj enkrat letno o svojem delu poroča Skupščini,
- pred sprejemom letnega poročila o delu in finančnega poročila LASR, poda Skupščini svoje mnenje o obeh poročilih,
- daje Upravnemu odboru soglasje k letnemu načrtu aktivnosti LASR,
- izmed svojih članov izvoli predsednika Nadzornega odbora,
- opravlja druge naloge, določene s to pogodbo, drugimi splošnimi akti LASR ali predpisi.

Člani Nadzornega odbora lahko sodelujejo na sejah Skupščine in Upravnega odbora brez pravice glasovanja. Nadzorni odbor ima pravico do vpogleda v vse listine in dokumentacijo LASR. Za svoje delo je Nadzorni odbor odgovoren Skupščini.

Ocenjevalna komisija

7.4 Opis načina izbora, nalog in delovanja ocenjevalne komisije za izbor operacij

Ocenjevalna komisija pregleduje administrativno popolnost in vsebinsko ustreznost prispelih vlog na javne pozive LASR, jih ocenjuje, preverja zmogljivost predlagateljev projekta za njihovo izvedbo ter za Upravni odbor LASR pripravi poročilo, v katerem določi oceno posameznega projekta in za vsak ocenjeni projekt odloči o višini financiranja.

Poročilo je za Upravni odbor LASR zavezujoče.

Če Upravni odbor LASR ugotovi, da Ocenjevalna komisija pri ocenjevanju ni upoštevala katerega od meril ali pa ga je upoštevala napačno, lahko Upravni odbor LAS zahteva, da gredo projekti v ponovno ocenjevanje in da Ocenjevalna komisija poročilo dopolni.

Ocenjevalna komisija ima tri člane in dva nadomestnega člana, ki jih na osnovi javnega poziva imenuje Upravni odbor LASR izmed neodvisnih strokovnjakov zlasti s področja upravljanja projektov. Član LASR ne more biti član Ocenjevalne komisije. Člani Ocenjevalne komisije na prvi seji izmed sebe izvolijo predsednika Ocenjevalne komisije.

Upravni odbor LASR lahko razreši člana Ocenjevalne komisije, če ta krši to pogodbo, druge splošne akte LASR, predpise ali sklepe organov LASR, če deluje nestrokovno, če ne deluje neodvisno ali če deluje v nasprotju z nameni in interesi LASR.

Član ocenjevalne komisije se takoj izloči iz pregledovanja in ocenjevanja prijav na javni razpis in ga nadomesti nadomestni član, kadar je zasebno ali poslovno povezan s prijaviteljem na javni razpis ali njegovim partnerjem v projektu, ali kadar bi iz drugih razlogov nastalo nasprotje interesov.

Seje Ocenjevalne komisije sklicuje in vodi predsednik Ocenjevalne komisije, ki ga člani ocenjevalne komisije izvolijo izmed sebe. Za svoje delo je Ocenjevalna komisija odgovorna Upravnemu odboru LASR.

7.5 Opis upoštevanja zakona o integriteti/nasprotje interesov

Član organa LASR se je dolžan izogibati dejanskemu ali možnemu nasprotju interesov in mora storiti vse, da se mu izogne. Nasprotje interesov predstavljajo okoliščine, v katerih interes člana vpliva ali ustvarja videz, da vpliva, na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog. Interes člana LASR pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanj, za njegove družinske člane in za druge fizične ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imel on ali njegov družinski član osebne, poslovne ali politične stike. Predsednik ali član kolektivnega organa LASR mora takoj prenehati s svojim delom, ko ugotovi obstoj okoliščin nasprotja interesov, in o tem takoj obvestiti organ LASR, katerega član je. Predsednik LASR o obstoju okoliščin nasprotja interesov obvesti vodilnega partnerja, ki o tem obvesti organ LASR. Organ LASR mora v petih dneh od prejema obvestila obrazloženo odločiti, ali se oseba izloči ali lahko ta oseba nadaljuje z delom. Pri odločitvi glede lastne izločitve ta oseba ne sme sodelovati. Odločitev organa LASR je dokončna.

Če organ LASR odloči, da bo oseba kljub nasprotju interesov nadaljevala z delom, ji mora podati obvezujoče obrazložene usmeritve za ravnanje in odločanje, pri čemer mora zasledovati javni interes oziroma interese in cilje LASR.

Če obstaja sum, da je pri ravnanju Predsednika ali člana kolektivnega organa LASR obstajalo dejansko nasprotje interesov lahko kdorkoli poda prijavo skladno z trenutno veljavno zakonodajo na področju integritete in preprečevanja korupcije.

Oseba, ki se ne izloči iz svojega dela in o tem ne obvesti organa LASR, je odgovorna za škodo, ki LASR pri tem nastane.

8 Osnovni podatki o LASR in finančni načrt, vključno s finančno razdelitvijo po posameznih letih, vrstah podpor, ciljnih in aktivnosti – dodamo

Osnovni podatki o LASR

Ime LASR		LASR Savinjske regije
Ime in naslov vodilnega partnerja LASR		Razvojna agencija Savinja, Ulica Heroja Staneta 3, 3310 Žalec
Vključene občine	št. vključenih občin	31
	ime vključenih občin	Mestna občina Celje, Mestna občina Velenje, Občina Braslovče, Občina Dobje, Občina Dobrna, Občina Gornji Grad, Občina Kozje, Občina Laško, Občina Ljubno, Občina Luče, Občina Mozirje, Občina Nazarje, Občina Podčetrtek, Občina Polzela, Občina Prebold, Občina Rečica ob Savinji, Občina Rogaška Slatina, Občina Rogatec, Občina Slovenske Konjice, Občina Solčava, Občina Šentjur, Občina Šmarje pri Jelšah, Občina Šmartno ob Paki, Občina Šoštanj, Občina Štore, Občina Tabor, Občina Vitanje, Občina Vojnik, Občina Vranksko, Občina Zreče, Občina Žalec
Prebivalstvo skupaj	Prebivalstvo na območju LASR. Podatki SURS na dan 1. januarja 2022	258.360
Vrste članov LASR	skupno število članov LASR	47
	št. članov iz javnega sektorja	33
	št. članov iz socialnega sektorja	6
	št. članov iz ekonomskega sektorja, od tega št. članov sektorja ribištva/akvakulture	8/7
Vrste članov v organih LASR (organ odločanja, ki potrjuje operacije: upravni odbor ali skupščina)	skupno število članov (upravni odbor ali skupščina)	6
	št. članov iz javnega sektorja	2
	št. članov iz socialnega sektorja	2
	št. članov iz ekonomskega sektorja, od tega št. članov iz sektorja ribištva/akvakulture	2/2
	št. članov po spolu (št. žensk)	3
	št. članov po spolu (št. moških)	3

Tabela 8-1: Osnovni podatki o LASR

Kazalniki za sklad ESPRA (po letih)

Kazalnik (vpis iz poglavja 5.1 SLR)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupna ciljna vrednost
CR06 ustvarjena delovna mesta	0	0	0	0	0	1	1	2
CR07 ohranjena delovna mesta	0	0	0	0	0	1	1	2
CR08 osebe, ki imajo pri tem koristi (na območju in širše)	0	0	5	0	5	6	5	21
CR13 dejavnosti sodelovanja med deležniki (turizem, podeželje, drugo)	0	0	0	1	1	0	1	3
CR16 subjekti, ki imajo koristi od dejavnosti promocije in informiranja	0	0	0	1	1	1	1	4
število operacij sodelovanja v Republiki Sloveniji in širše	0	0	0	0	1	0	0	1

Tabela 8-2: Kazalniki za sklad ESPRA (po letih)

Finančni načrt, vključno s finančno razdelitvijo po aktivnostih in ciljnih iz SLR

Vrsta podpore	Sklad	Stopnja podpore	(EU + SLO) (v EUR)	(v %)
Podpora za izvajanje operacij SLR	ESPRA	50 do 100 %	1.269.801,00	74,71
Podpora za dejavnosti sodelovanja, izbrane v okviru strategije, in njihovo pripravo (med 5 in 10 % vseh sredstev za SLR)	ESPRA	50 do 100 %	90.000,00	5,29
Podpora za upravljanje, spremljanje invrednotenje strategije in njene animacije, vključno z olajševanjem izmenjav med deležniki	ESPRA	100 %	339.950,25	20,00
Skupaj			1.699.751,25	100 %

Tabela 8-3: Razdelitev sredstev po posameznih aktivnostih

Vir financiranja	Skupaj sredstva (v EUR)
Prispevek sklada ESPRA (EU + SLO)	1.699.751,25
Lastna soudeležba	339.950,25
Skupaj (v EUR)	2.039.701,50

Tabela 8-4: Prispevek sklada ESPRA in lastna udeležba (kolikor jo LASR pridobi)

Vrsta podpore	Sklad ESPRA (EU + SLO)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Skupaj
Podpora za izvajanje operacij SLR	ESPRA	-	-	250.000,00	260.000,00	260.000,00	260.000,00	239.801,00	1.269.801,00
Podpora za dejavnosti sodelovanja, izbrane v okviru strategije, in njihovo pripravo	ESPRA	-	-	-	-	90.000,00	-	-	90.000,00
Podpora za upravljanje, spremljanje in vrednotenje strategije in njene animacije, vključno z olajševanjem izmenjav med deležniki	ESPRA	-	40.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	59.950,25	339.950,25
Skupaj		-	40.000,00	310.000,00	320.000,00	410.000,00	320.000,00	299.751,25	1.699.751,25

Tabela 8-5: Finančni načrt – razdelitev predvidene porabe sredstev po letih in vrstah podpore

9 Viri in literatura

Akcijski načrt za krožno gospodarstvo – Evropski zeleni dogovor, Urad za publikacije, 2020 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0098&from=EN>)

Evropski zeleni dogovor (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sl)

Nacionalni strateški načrt za razvoj akvakulture v RS za 2021–2030, november 2022 (<https://evropskasredstva.si/nacionalni-strateski-nacrt-za-razvoj-akvakulture-v-rs-za-2021-2030/>)

Operativni program Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo v programskem obdobju 2021–2027, december 2022 (http://www.ribiskisklad.si/f/docs/Dokumenti/OP_EPSRA_2021_2027.pdf)

Pametne specializacije (<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKRR/Slovenska-strategija-trajnostne-pametne-specializacije-S5-marec2022.pdf>)

Regionalni razvojni program Savinjske regije 2021 – 2027 (<https://www.rasr.si/wp-content/uploads/2022/09/Dogovor-za-razvoj-savinjske-regije-2021-2027.pdf>)

Ribiško načrtovanje Zavoda za ribištvo Slovenije (<https://www.zzrs.si/page/ribisko-nacrtovanje/>)

Sporočilo Komisije za modro gospodarstvo (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0240>)

Strategija Od vil do vilic (Za bolj zdravo in trajnostno prehrano v Evropi) (<https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/from-farm-to-fork/>)

Strategija za biotsko raznovrstnost do leta 2030 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=LEGISSUM:4459196>)

Statistični urad Republike Slovenije (<https://www.stat.si/statweb>)